

ENVIRONMENTAL
INVESTIGATION
AGENCY

Phá rừng

Tội phạm hàng loạt
Việt Nam tiếp tục nhập khẩu gỗ
bất hợp pháp từ Cam-pu-chia

LỜI CẢM ƠN

Báo cáo này được soạn thảo và hiệu đính bởi Cơ quan Điều tra Môi trường Anh Quốc (EIA). Báo cáo được xuất bản với sự hỗ trợ tài chính của UKaid và Cơ quan Hợp tác Phát triển Na Uy (NORAD). EIA chịu trách nhiệm hoàn toàn về nội dung của báo cáo này.

EIA xin chân thành cảm ơn các cá nhân đã đóng góp vào quá trình xuất bản báo cáo này cũng như những người khác không được nêu tên vì lý do an toàn.

GIỚI THIỆU VỀ EIA

Chúng tôi điều tra và tham gia các chiến dịch chống lại tội phạm và việc lạm dụng môi trường.

Các cuộc điều tra bí mật của EIA vạch trần tội phạm động vật hoang dã, tập trung vào voi và hổ, và tội phạm rừng như khai thác gỗ trái phép và phá rừng để trồng cây hoa màu như dầu cọ. Chúng tôi hoạt động nhằm bảo vệ các hệ sinh thái biến thông qua việc giải quyết các mối đe dọa gây ra bởi nạn ô nhiễm chất dẻo, đánh bắt không chủ đích và khai thác thương mại cá voi, cá heo và cá heo chuột. Mục tiêu cuối cùng của chúng tôi là giảm thiểu tác động của biến đổi khí hậu bằng việc thực hiện chiến dịch loại bỏ các khí môi chất làm lạnh gây hiệu ứng nhà kính, vạch trần hoạt động buôn bán

bất hợp pháp và cải thiện hiệu quả năng lượng trong ngành làm lạnh.

EIA UK

62-63 Upper Street,
London N1 0NY UK
T: +44 (0) 20 7354 7960
E: ukinfo@eia-international.org
eia-international.org

Environmental Investigation Agency
(UK) Ltd. Company Number: 7752350 VAT
Number: 440569842. Registered in England
and Wales

Ảnh trên: Một chiếc xe tải "bò vàng" vận chuyển gỗ bị đốn hạ trái phép ra khỏi phạm vi Đập Thủy điện Hạ Sesan 2 để được "hợp pháp hóa"

Ảnh bìa: một xưởng cưa gần biên giới Việt nam tại tỉnh Snoul, Cam-pu-chia. Xe tải chở gỗ bị đốn hạ trái phép tại Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich đi chuyển dọc con đường này, tránh cửa khẩu chính thức gần đó

NỘI DUNG

Giới thiệu	4
Không có nguồn gốc hợp pháp	6
Vi phạm vẫn diễn ra ở Cam-pu-chia - Nghiên cứu tình huống 2018	8
1. 1. Vườn Quốc gia Virachey	10
2. Đập Thủy điện Hạ Sesan 2	12
3. Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich	14
Định lượng tội phạm	16
Hệ quả đối với VPA	20
Đề xuất	21
Phụ lục 1	22
Phụ lục 2	25

Giới thiệu

Cơ quan Điều tra Môi trường (EIA) đã công bố rất nhiều báo cáo trình bày chi tiết về tình trạng buôn bán gỗ khai thác bất hợp pháp tại các nước láng giềng và xuất khẩu trái phép vào Việt Nam¹²³⁴. Tình trạng buôn bán gỗ bất hợp pháp đã từng diễn ra rất nghiêm trọng tại Lào trong một khoảng thời gian dài, nhưng theo báo cáo Tội phạm Tái phạm 2017 của EIA, trung tâm diễn ra hoạt động buôn bán trái phép này đã chuyển sang Cam-pu-chia vào mùa khai thác 2016-17 sau khi Lào thực thi lệnh cấm khai thác và xuất khẩu gỗ.

Trong báo cáo Tội phạm tái phạm, EIA đã trình bày chi tiết về việc Chính quyền tỉnh Gia Lai, dưới sự chỉ đạo của Bộ Công Thương Việt Nam - cơ quan thuộc Chính quyền Trung ương tại Hà Nội, đã ban hành hạn ngạch nhập khẩu 300.000 m³ gỗ từ Cam-pu-chia vào năm 2016, phớt lờ một cách trắng trợn lệnh cấm xuất khẩu gỗ của Cam-pu-chia. Các hạn ngạch này đã tạo điều kiện và khuyến khích việc khai thác gỗ trái phép quy mô lớn tại các vườn quốc gia và các khu bảo tồn động vật hoang dã tại tỉnh Ratanakiri, Cam-pu-chia vào thời điểm mà Chính phủ Cam-pu-chia công khai yêu cầu chấm dứt toàn bộ hoạt động buôn bán gỗ với Việt Nam.

EIA cũng vạch trần sự thật về các hạn ngạch này được khuyến khích bởi nhiều khoản hối lộ cho các quan chức Việt Nam lên đến 45 USD cho mỗi m³ gỗ, mà theo các đầu nậu là bao gồm Chủ tịch Ủy ban Nhân dân Tỉnh Gia Lai, hải quan và cán bộ biên phòng – tổng số tiền hối lộ có thể lên tới 13,5 triệu USD đối với hạn ngạch 300.000 m³ gỗ.

Khi có hạn ngạch trong tay, các công ty Việt Nam và đối tác Cam-pu-chia tổ chức cho hàng trăm thợ khai thác gỗ tiến vào các khu bảo tồn tại Cam-pu-chia và những khu rừng tại đây nhanh chóng bị bao phủ bởi tiếng máy cưa. Có thể do đã mua chuộc các quan chức địa phương và Lực lượng Vũ trang Cam-pu-chia từ trước nên các thợ khai thác gỗ luôn được bảo

vệ và các con đường vào rừng bị đóng để ngăn chặn người ngoài và các đoàn xe vận chuyển gỗ được hộ tống bởi các phương tiện có biển số đăng ký của Lực lượng Vũ trang Cam-pu-chia.

Hàng trăm chiếc xe “bò vàng” - những chiếc xe tải có thể chở tới 20m³ gỗ dọc các con đường rừng - chở gỗ khai thác trái phép tới các điểm tập kết gỗ bên trong các doanh trại Biên phòng Việt Nam nằm ngay trong lãnh thổ Việt Nam. Những chiếc xe “bò vàng” này tránh các cửa khẩu chính thức và hải quan Cam-pu-chia, băng qua biên giới và đi thẳng vào các khu vực do Bộ đội Biên phòng Việt Nam kiểm soát.

Tại các điểm tập kết này, gỗ tròn được các nhân viên Hải Quan và cơ quan lâm nghiệp đo đạc, đánh thuế và “hợp pháp hoá” để trộn lẫn vào ngành gỗ Việt Nam trước khi chúng được chất lên các xe tải lớn và được vận chuyển tới các nhà máy và trung tâm chế biến gỗ tại Gia Lai, thành phố Hồ Chí Minh, Quy Nhơn và xa hơn.

Chỉ ba ngày sau khi công bố báo cáo Tội phạm tái phạm, Việt Nam đã ký tắt Hiệp định Đối tác Tự nguyện (VPA) Thực thi Lâm luật, Quản trị và Thương mại Lâm sản (FLEGT) với Liên minh châu Âu - đây là một hiệp định thương mại bao gồm điều khoản đối với việc Việt Nam thông qua và triển khai điều luật giải quyết việc nhập khẩu một lượng đáng kể gỗ bị khai thác và buôn bán trái phép để đổi lấy việc xuất khẩu gỗ sang Liên minh châu Âu được

Ảnh trên: gỗ bị đón hạ trái phép được vận chuyển tới khu phức hợp xưởng cưa Sesan

xem là tuân thủ với các yêu cầu của Quy chế Gỗ Liên minh châu Âu (EURT)⁵.

Với việc ký kết chính thức và thông qua hiệp định được kỳ vọng sẽ diễn ra vào nửa cuối năm 2018, EIA đã quay lại khu vực này vào mùa khô năm 2017-18 để điều tra về việc buôn bán trái phép gỗ Cam-pu-chia và vai trò của Việt Nam trong việc buôn bán trái phép đó như một hoạt động tái phạm đã dừng lại hay chưa.

Báo cáo này trình bày chi tiết về việc các điều tra viên nhận thấy rằng dù bản chất của hoạt động buôn bán trái phép này đã thay đổi, nhưng vẫn còn một lượng lớn gỗ của Cam-pu-chia bị khai thác và buôn bán trái phép được chuyển qua biên với vào Việt Nam bất chấp công tác chuẩn bị cho VPA của Việt Nam. Các nhà nhập khẩu Việt Nam tuyên bố đã nhập khẩu 178.000 m³ gỗ tròn và gỗ xẻ trị giá gần 76 triệu USD trong giai đoạn từ tháng 10 năm 2017 đến tháng 3 năm 2018 và phần lớn (nếu không phải là tất cả) trong số đó là bất hợp pháp⁶. Như được trình bày cụ thể dưới đây, quy mô thực tế của hoạt động buôn bán này có thể còn cao hơn nhiều vì có nhiều căn cứ để tin rằng không phải tất cả số hàng nhập khẩu đều đang được đăng ký với Hải quan Việt Nam hoặc được tổng hợp trong số liệu thống kê của cơ quan này.

EIA xác định phần lớn hoạt động khai thác gỗ trái phép đang diễn ra tại ba khu vực chính thuộc lãnh thổ Cam-pu-chia bao gồm Vườn Quốc gia Virachey tại tỉnh Ratanakiri, các khu rừng xung quanh Đập Thủy điện Hạ Sesan 2 đang gây tranh cãi tại tỉnh Stung Treng và Khu bảo tồn động vật hoang dã tại tỉnh Mondulkiri.

Các điều tra viên đã theo dõi gỗ từ các khu vực này đến nơi mà chúng được đưa vào Việt Nam, cả qua các cửa khẩu chính thức tại Hoa Lư, tỉnh Bình Phước và Lệ Thanh,

tỉnh Gia Lai lẫn các địa điểm không chính thức gần các cửa khẩu Hoa Lư và Lệ Thanh nơi mà gỗ bị buôn lậu ra khỏi Cam-pu-chia vào Việt Nam.

Hệ thống hạn ngạch chính thức được mô tả trong báo cáo Tội phạm Tái phạm đường như đã chấm dứt do đó nhu cầu “hợp pháp hoá” gỗ chuyển vào Việt Nam của các đầu nậu người Việt Nam suy giảm. Khi không còn phải đóng thuế nhập khẩu tại Việt Nam, EIA xác định rằng các đầu nậu buôn gỗ người Việt Nam hiện đang cung cấp gỗ bất hợp pháp “không có giấy tờ”⁷.

Tại Cam-pu-chia, nhiều cam kết đã được đưa ra trong nhiều thập kỷ để giải quyết nạn khai thác gỗ trái phép và nạn phá rừng tràn lan đang gây ảnh hưởng tới các cộng đồng địa phương và góp phần khiến Cam-pu-chia được ghi nhận là có chính phủ quản trị yếu kém. Thủ tướng Cam-pu-chia Hun Sen đã nhiều lần cam kết rằng ông sẽ chấm dứt nạn khai thác gỗ trái phép. Tuy nhiên, hoạt động khai thác gỗ trái phép tại Cam-pu-chia vẫn được điều phối bởi các đại gia quyền lực có mối liên hệ mật thiết với các thành viên cấp cao của Chính phủ, các thành viên thuộc lực lượng vũ trang và thành viên Chính phủ.

Một số hành động thực thi luật pháp có vẻ đã được tiến hành tại Việt Nam vào thời điểm soạn thảo báo cáo này, đó là việc bắt giữ Phan Hữu Phụng⁸ - được cho là “ông trùm” trong một mạng lưới khai thác gỗ trái phép tại Việt Nam. Phan Hữu Phụng bị buộc tội khai thác gỗ tại một vườn quốc gia thuộc tỉnh Đắk Lắk, cùng một số báo cáo chỉ ra rằng gỗ cũng được buôn lậu từ Cam-pu-chia⁹. Truyền thông đưa tin có “khả năng cao là ông trùm đã thông đồng với các cơ quan thực thi luật pháp”¹⁰.

Mặc dù việc bắt giữ không liên quan tới hoạt động quy mô lớn được trình bày trong bản báo cáo này và có vẻ là một ví dụ tách biệt về việc thực thi pháp luật của các cơ quan công quyền Việt Nam, nhưng nó cho thấy pháp luật tại Việt Nam vẫn có thể và đang được thực thi. Trong khi hoạt động thực thi pháp luật tương tự cần được hoan nghênh, có vẻ như chính việc vi phạm lệnh cấm khai thác gỗ đã góp phần thúc đẩy các hành động này và Việt Nam vẫn tiếp tục là “tội phạm hàng loạt” trong hoạt động buôn bán gỗ bất hợp với lượng gỗ bất hợp pháp lớn hơn nhiều tiếp tục được chuyển qua biên giới Cam-pu-chia mà không bị cản trở.

1 EIA, Borderlines: Vietnam's Booming Furniture Industry and Timber Smuggling in the Mekong Region [Báo cáo Borderlines: Ngành công nghiệp nội thất bùng nổ của Việt Nam và nạn buôn lậu gỗ tại khu vực Mekong], 2008

2 EIA, Crossroads: The Illicit Timber Trade Between Laos and Vietnam [Trên những giao lộ: Buôn bán gỗ bất hợp pháp giữa Lào và Việt Nam], 2011

3 EIA, Checkpoints: How Powerful Interest Groups Continue to Undermine Forest Governance in Laos [Báo cáo Checkpoints: Các nhóm lợi ích có quyền lực tiếp tục làm suy yếu việc quản trị rừng ra sao], 2012

4 EIA, Repeat Offender: Vietnam's persistent trade in illegal timber. [Tội phạm trầm kha: Hoạt động kinh doanh gỗ bất hợp pháp dai dẳng của Việt Nam.] 2017

5 http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/11_05_2017_EU_Vietnam_VPA.pdf

6. Cả gỗ bị khai thác và xuất khẩu bất hợp pháp - xem phần “Không có nguồn hợp pháp” bên dưới

7. Gỗ không có giấy tờ được quảng cáo trên nhóm facebook “Chợ gỗ Việt Nam”. Truy cập 1 năm 2018

8. <https://tuoitrenews.vn/news/society/20180428/vietnam-arrests-mastermind-behind-largescale-illegal-logging-ring/45345.html>

9. <https://laodong.vn/phap-luat/vu-go-lau-sat-don-bien-phong-muon-danh-vot-go-thanh-ly-de-tuon-tu-campuchia-ve-604910.ldo>

10. <http://english.thesaigontimes.vn/59598/Through-a-needle%E2%80%99s-eye.html>

Không có nguồn gốc hợp pháp

Mọi hoạt động buôn bán gỗ từ Cam-pu-chia sang Việt Nam đều là bất hợp pháp. Hoạt động bất hợp pháp này có hai dạng - khai thác trái phép và xuất khẩu trái phép sang Việt Nam.

Khai thác trái phép

Trong hai khu vực mà EIA xác định được, các ông trùm quyền lực tại Cam-pu-chia cung cấp gỗ cho thị trường Việt Nam thông qua các công ty có nhiều giấy phép khai thác gỗ. Tuy nhiên, các giấy phép này được sử dụng để hợp pháp hóa gỗ bị khai thác tại những khu vực xung quanh vùng đất được cấp phép, bao gồm cả các khu bảo tồn. “Bình phong” pháp lý giả tạo mà các công ty này đưa ra không thoát khỏi việc điều tra kỹ lưỡng và họ đã trở thành đối tượng trọng tâm của các cáo buộc về việc khai thác gỗ trái phép trong nhiều năm.

Tại Đập Thủy điện Hạ Sesan 2, Công ty Luật TNHH Ang & Cộng sự (Ang & Associates Lawyer Co Ltd) có một giấy phép khai thác gỗ nằm trong phạm vi hồ chứa nước của đập thủy điện này. Do nhiều lần bị buộc tội khai thác gỗ ngoài phạm vi được cấp phép kể từ năm 2013, công ty này đã phải đối mặt với rất nhiều yêu cầu ngừng hoạt động từ phía Chính phủ Cam-pu-chia^{11,12}. Dù hồ chứa của đập thủy điện này đã tích đầy nước trong mùa năm 2017-2018, gỗ vẫn tiếp tục được chuyển ra khỏi khu đất được cấp phép và đưa vào thị trường Việt Nam từ các khu vực khai thác gỗ cách khu đất được cấp phép này tới 20 km.

20% diện tích thuộc khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich - một khu bảo tồn nằm ở phía Đông Cam-pu-chia - đã được chuyển đổi thành các Hợp đồng Tô nhượng Đất Kinh tế (ELC) trong giai đoạn 2011-2012 cho phép khai thác gỗ tại rừng “bị suy thoái”. Hoạt động khai thác gỗ trái phép ngoài phạm vi đất được cấp phép lại lan rộng và Phnom Prich đã trở thành tâm điểm trong chiến dịch tăng cường kiểm soát nạn khai thác gỗ trái phép của Chính phủ Cam-pu-chia vào năm 2016. Hiện nay, các khu ELC này đã gần như bị khai thác cạn kiệt sau khi các điều tra viên phát hiện ra các khu khai thác được cho là nơi xuất xứ của gỗ. Dù vậy, một lượng gỗ cực kỳ lớn vẫn bị đốn hạ và vận chuyển từ các

vùng ELC nằm trong Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich sang Việt Nam vào mùa khai thác 2017-2018; ngay cả các vùng đất đã bị Chính phủ Cam-pu-chia hủy giấy phép vẫn tiếp tục có gỗ chuyển sang Việt Nam.

Nạn khai thác gỗ tại Vườn Quốc gia Virachey giống với loại hình hoạt động đã được trình bày trong báo cáo Tội phạm tái phạm hơn. Tại đây diễn ra hoạt động buôn bán trái phép được khởi xướng bởi các công ty Việt Nam. Các công ty này đã đưa các khoản hối lộ đáng kể cho các cơ quan chức năng Cam-pu-chia để được bảo vệ tại Cam-pu-chia và có thể khai thác gỗ trái phép tại vườn quốc gia này rồi buôn lậu số gỗ đó về Việt Nam. Toàn bộ hoạt động khai thác gỗ tại Vườn Quốc gia Virachey diễn ra mà không cần giả mạo tính pháp lý - thay vào đó, kiểm lâm và lực lượng vũ trang Cam-pu-chia - những người chịu trách nhiệm ngăn chặn việc khai thác gỗ trái phép xảy ra, lại chặn các con đường nhằm ngăn cản người ngoài tiếp cận các khu vực khai thác gỗ và phơi bày các hoạt động trái phép¹³.

Xuất khẩu bất hợp pháp

Tất cả các hoạt động buôn bán gỗ sang Việt Nam đều có vẻ vi phạm luật pháp Cam-pu-chia. Cam-pu-chia đã thông qua Tiểu nghị định số 131 vào tháng 11 năm 2006¹⁴, trong đó Điều 3 nghiêm cấm các hoạt động xuất khẩu sau đây:

- gỗ tròn ngoại trừ gỗ khai thác từ các rừng trồng
- gỗ xẻ thô ngoại trừ gỗ khai thác từ các rừng trồng
- gỗ vuông và gỗ hộp có độ dày và chiều rộng trên 25 cm
- các sản phẩm gỗ và gỗ cao cấp
- than củi từ các khu rừng tự nhiên.

Ngoài ra, Ủy ban Liên minh Phòng chống Tội phạm Rừng Cam-pu-chia được thành lập theo chỉ thị của Thủ tướng Cam-pu-

Ảnh trên: hình ảnh trên không về một phần của khu phức hợp xưởng cưa tại Đập Thủy điện Hạ Sesan 2 Có thể thấy hồ chứa đã tích đầy nước ở trên đầu hình ảnh này

Ảnh bên phải: những chiếc xe tải chất đầy gỗ đang trên đường tiến tới biên giới Việt Nam. Tỉnh Snoul, Cam-pu-chia

chia trong một chiến dịch tăng cường kiểm soát nạn khai thác gỗ trái phép vào năm 2016, đã cấm hoàn toàn hoạt động buôn bán gỗ qua biên giới với Việt Nam vào năm 2016 nhằm ứng phó với việc gỗ bất hợp pháp được tuồn vào thị trường Việt Nam ở mức độ cao.

Theo quan sát của EIA, cả gỗ tròn và gỗ vuông xẻ thô từ ba khu vực này đều được chuyển sang Việt Nam, vi phạm rõ ràng luật pháp của Cam-pu-chia.

Gỗ giáng hương (Pterocarpus pedatus/macrocarpus) cao cấp có vẻ đã bị khai thác từ Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich và được xuất khẩu trái phép sang Việt Nam. Các tờ khai hải quan nhập khẩu được nộp cho Hải quan Việt Nam từ tháng 10 năm 2017 đến tháng 3 năm 2018 mà EIA xem được có 14.791 m³ gỗ giáng hương, trị giá 17 triệu USD và toàn bộ số gỗ này không thể được xuất khẩu một cách hợp pháp.

Việt Nam đã ký Biên bản Ghi nhớ về vận chuyển xuyên biên giới và khai thác gỗ trái phép với Cam-pu-chia vào năm 2012¹⁵, tuy nhiên Việt Nam vẫn liên tục không tôn trọng luật xuất khẩu gỗ của Cam-pu-chia.

11. The Cambodia Daily, Government Suspends Logging in Stung Treng Dam Concession, 25/10/13

12. The Phnom Penh Post, Answers demanded on dam site, 22/11/13

13. Các điều tra viên đã bị kiểm lâm và cảnh sát quân sự ngăn cản không cho tiếp cận với các khu vực khai thác gỗ vào tháng 1 năm 2018.

14. Article 3 of Sub-Decree No.131 dated 28 November 2006 on Forest and Non-Timber Forest Products Allow for Export and Import

15. EU FLEGT Facility, EFI, ASEAN timber trade, customs and timber legality scoping study. April 2014

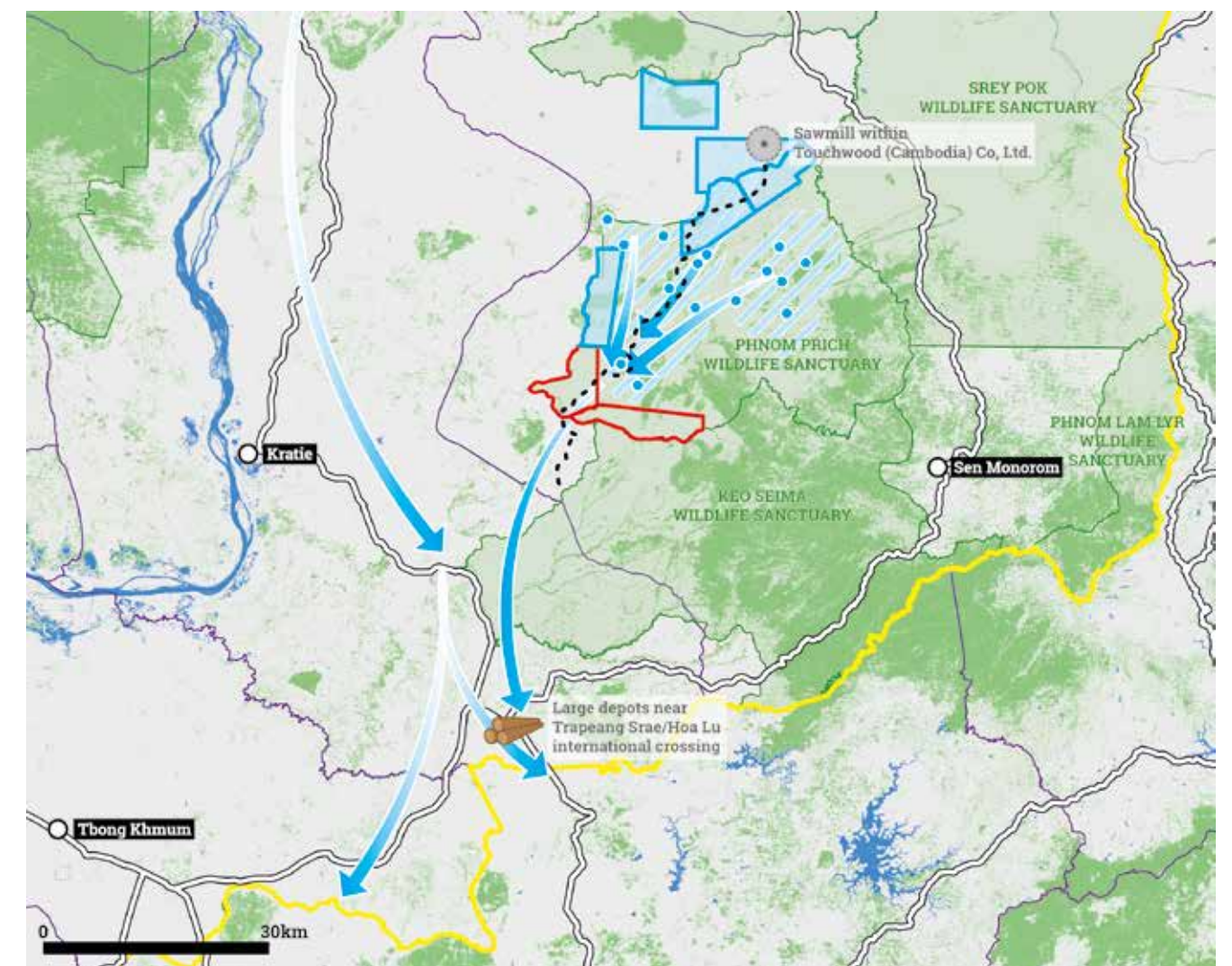
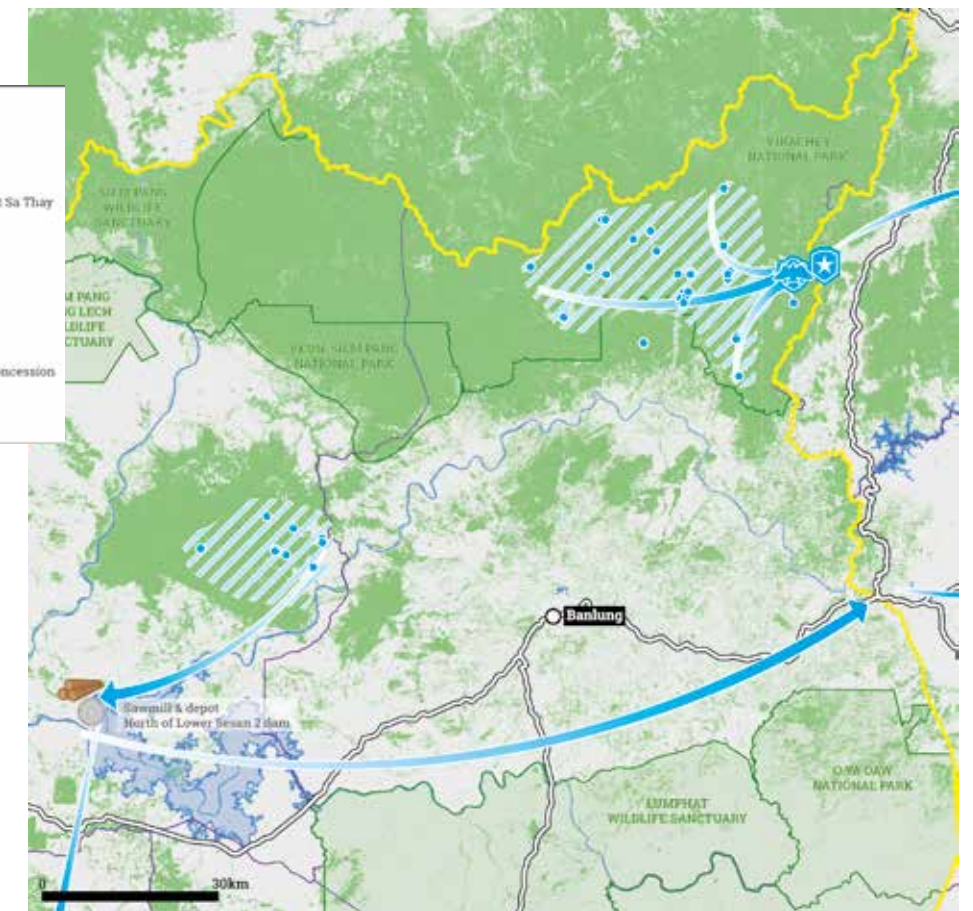
Vi phạm vẫn diễn ra ở Cam-pu-chia - Nghiên cứu tình huống 2018:

EIA đã xác định được 3 khu vực tại Cam-pu-chia có lượng gỗ lớn bị đồn hạ trái phép và chuyển sang nước láng giềng Việt Nam:

- Tại Vườn Quốc gia Virachey, một công ty Việt Nam đã đạt được một thoả thuận trị giá nhiều triệu đô-la với một Đơn vị Bộ đội Biên phòng Cam-pu-chia nhằm xây dựng một con đường dẫn vào Vườn Quốc gia này và khai thác trộm gỗ.
- Tại khu vực Đập Thủy điện Hạ Sesan 2, một khu phức hợp khổng lồ gồm 60 xưởng cưa xử lý gỗ bị đồn trái phép tại các khu rừng cách đó 20 km và sau đó được "rửa" qua khu vực đập.
- Tại Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich, các băng nhóm dưới sự lãnh đạo các ông trùm quyền lực đã khai thác cạn kiệt gỗ trong khu bảo tồn. Hàng triệu đô-la tiền hối lộ đã được lót tay cho lực lượng kiểm lâm, quân đội, cảnh sát và truyền thông khi những chiếc xe tải băng qua một "con đường mại lộ" đến Việt Nam.

Image Landsat / Copernicus, © 2018
Google, US Dept of State Geographer,
Data SIO, NOAA, US Navy, NGA, GEBCO

Vì phạm vẫn diễn ra ở Cam-pu-chia: Nghiên cứu tình huống 2018

1. Vườn Quốc gia Virachey

Nạn khai thác gỗ trong Vườn Quốc gia Virachey - đứng đầu tại Cam-pu-chia - đã được phơi bày trong báo cáo Tội phạm tài phạm năm 2017 của EIA, trong đó trình bày chi tiết về việc các doanh nghiệp Việt Nam, với sự hỗ trợ của chính quyền tỉnh Gia Lai và quân đội Việt Nam, đã khai thác trái phép một lượng lớn gỗ từ Rừng Cộng đồng O'Tabok nằm ở phía đông bắc của vườn quốc gia này.

EIA đã quay lại Vườn Quốc gia Virachey vào mùa khai thác gỗ 2017-2018 và một lần nữa phát hiện ra việc các công ty Việt Nam khai thác trộm gỗ trên quy mô lớn, tập trung chủ yếu tại Khu Bảo tồn Cộng đồng O'Kampha và Rừng Cộng đồng Phnom Panha Khlaing, nằm ngay phía tây O'Tabok.

Các điều tra viên của EIA đã trao đổi với Cảnh sát Biên phòng Cam-pu-chia, các thợ khai thác gỗ người Việt Nam làm việc trong khu vực Vườn Quốc gia Virachey và các cư dân cộng đồng địa phương. Họ đã trình bày chi tiết về việc một công ty Việt Nam có tên là Yin Tin (được cho là một công ty "bình phong" nhằm giấu tên thật

của công ty) đã đạt được một thoả thuận với các cán bộ Đơn vị Bộ đội Biên phòng 23 của Cam-pu-chia về việc xây dựng một con đường dẫn vào khu vực này và khai thác gỗ. Thông tin này đã được xác nhận bởi các bản tin truyền thông Cam-pu-chia¹⁶¹⁷.

Các nguồn tin địa phương khẳng định rằng Huang Korn, thuộc Công ty Yin Tin, đã trả cho các cơ quan chức năng Cam-pu-chia 10 triệu USD nhằm tạo điều kiện cho việc buôn lậu gỗ qua các đồn biên phòng O'Yerl và Donha San. Đây không phải là các cửa khẩu biên giới chính thức mà chỉ là tên của các đồn biên phòng Cam-pu-chia.

Nhiều nhà chức trách khác nhau của Cam-pu-chia bị cáo buộc đã nhận hối lộ, với những nhân vật chủ chốt gồm ông But Tily, chỉ huy Đơn vị Cảnh sát Biên phòng 203 và ông Nob Nak, sĩ quan Cảnh sát Quân sự được cho là đã tạo điều kiện cho các hoạt động này diễn ra hàng ngày. Truyền thông Cam-pu-chia đưa tin rằng ông Nob Nak có được sự "ủng hộ" của cả chỉ huy cảnh sát quân sự tỉnh Rattanakiri,

ông Kim Rasmey và Thống đốc tỉnh Rattanakiri Province, ông Thang Savon¹⁸.

Theo tin tức một sĩ quan tại Đơn vị Biên phòng Cam-pu-chia 203 đã sắp xếp một thoả thuận - người này được cho là đã nhận 60.000 USD từ công ty Yin Tin để bảo đảm rằng các cộng đồng địa phương không gây cản trở các kế hoạch khai thác gỗ. Vào tháng 6/2017, người này được cho là đã hứa thanh toán 10.000 USD từ công ty Việt Nam này cho cộng đồng O'Kampha và 6.000 USD cho cộng đồng Phnom Panha Khlaing's để đổi lại việc được vào trong các khu rừng của họ.

Vì con đường tiến vào các khu rừng và buôn lậu gỗ qua biên giới sang Việt Nam đã rộng mở, các lao động người Việt Nam ồ ạt đến khu vực này vào tháng 10/2017, mang theo các thiết bị làm đất để xây dựng một con đường từ biên giới Việt Nam dẫn vào vườn quốc gia này¹⁹. Cưa máy và những chiếc xe tải "bò vàng" cũng nhanh chóng được đưa tới đây.

Nhằm bảo vệ cho hoạt động này tránh khỏi những con mắt tò mò, kiểm lâm và thành viên lực lượng vũ trang Cam-pu-chia đã chặn các con đường và ngăn không cho tiếp cận tới khu rừng trong quá trình khai thác và vận chuyển gỗ. Mặc dù vậy, các điều tra viên của EIA vẫn có thể tiếp cận và ghi lại được 31 địa điểm diễn ra hoạt động khai thác gỗ trái phép và ba trại khai thác gỗ của Việt Nam dọc phần đông bắc của vườn quốc gia này.

Các loại gỗ có giá trị cao được xẻ thô thành các khối gỗ vuông ngay tại rừng, rồi được chất lên các xe tải "bò vàng" và vận chuyển xuyên qua biên giới. Các loại gỗ có giá trị thấp hơn, như pyinkado (cắm xe trong tiếng Việt hay "sokram" trong tiếng Cam-pu-chia - là một loại gỗ cứng dùng trong xây dựng) được chuyển nguyên khối qua Việt Nam - một vi phạm nữa vì Cam-pu-chia đã ban hành lệnh cấm xuất khẩu gỗ tròn từ năm 2006²⁰, cộng thêm lệnh cấm buôn bán gỗ với Việt Nam vào năm 2016.

Các điều tra viên đã phát hiện ra làm cách nào mà những chiếc xe tải "bò vàng" chất đầy gỗ có thể đi qua Trụ sở chính của Đơn vị Cảnh sát Biên phòng 203²¹ và đồn biên phòng O'Takay của Cam-pu-chia trước khi đi vào Việt Nam qua phía sau đồn điền cao su của Đội Cao Su Thanh Niên tại tỉnh Kon Tum.

Đội Cao Su Thanh Niên là chi nhánh thuộc

©EIAImage

Công ty cổ phần Cao su Sa Thầy (hay SARUCO) - một doanh nghiệp quốc doanh hay do nhà nước kiểm soát tại Việt Nam. Bản thân SARUCO là một chi nhánh của Tập đoàn Cao su Việt Nam, vốn có liên quan tới nhiều hoạt động khai thác gỗ trái phép và buôn lậu gỗ từ Cam-pu-chia về Việt Nam²².

Vào tháng 3 năm 2018, EIA đã quay lại khu vực quanh Lệ Thanh tại tỉnh Gia Lai, Việt Nam - nơi gỗ được chuyển vào Việt Nam từ Rattanakiri. Các điều tra viên đã phỏng vấn dân làng tại Việt Nam và họ cho biết Chính phủ Việt Nam đã dừng hoạt động buôn bán vào Tết âm lịch, song một báo cáo truyền thông Cam-pu-chia vào ngày 30 tháng 3 đưa tin rằng hoạt động buôn bán này đã được khôi phục²³.

Truyền thông Cam-pu-chia cũng đưa tin²⁴ vào ngày 28/4 rằng trong khoảng thời gian từ 24/3 đến 2/4 và 23-28/4, có 246 chiếc xe tải lớn vận chuyển gỗ lậu vào Việt Nam với sự hỗ trợ của cảnh sát biên phòng Cam-pu-chia tại cửa khẩu Oyadao. Mỗi chiếc xe tải phải đưa ít nhất 19.000 USD tiền hối lộ - như vậy, tổng số tiền hối lộ tối thiểu chỉ trong 16 ngày là 4,92 triệu USD.

Ảnh trên: gỗ Kog được xẻ thô tại Vườn Quốc gia Virachey trước khi bị buôn lậu vào Việt Nam

Ảnh dưới: một chiếc xe tải "bò vàng" chất gỗ bị đón hạ trái phép tại Vườn Quốc gia Virachey

16. Reported by Cambodian news network PNN, 12/12/17
17. <http://swiftnewsdaily.com/archives/156285>

18. <http://swiftnewsdaily.com/archives/156285>

19. Locations reported by PNN 12/12/17 include 14.34513197814579,107.1400037404993 and 14.332520773634101,107.11342419345392

20. Article 3 of Sub-Decree No.131 dated 28 November 2006 on Forest and Non-Timber Forest Products Allow for Export and Import

21. at 14.2781, 107.368

22. Global Witness, Rubber Barons, 2013

23. <http://www.moneaksekar.com/75874.html/>

24. Fresh News Asia, ឧស្សាហកម្មកៅស៊ូកម្ពុជា: ឈើស្លឹកពេញលេញត្រូវបានកាត់ដុតដោយអ្នកកាត់ដុត ខេត្តកណ្តាល តាមរបាយការណ៍របស់ គណៈកម្មាធិការស្រាវជ្រាវស្តីពីឧស្សាហកម្មកៅស៊ូកម្ពុជា, 28/04/18

2. Đập Thủy điện Hạ Sesan 2

Nằm trên sông Sesan, ngay dưới phần hợp lưu với sông Seprok tại tỉnh Stung Treng, Cam-pu-chia, Đập Thủy điện Hạ Sesan 2 với công suất 400 MW là đập thủy điện lớn nhất từng được xây dựng tại Cam-pu-chia với chiều cao 75 m và chiều dài 8.046 m (5 dặm)²⁵. Hồ chứa rộng 36.000 hecta của đập thủy điện bắt đầu được tích đầy nước khi các cửa xả lũ đóng vào tháng 9/2017 và tua-bin đầu tiên bắt đầu phát điện vào tháng 11.

Đập thủy điện này là liên doanh giữa Tập đoàn Hydrolancang International Energy (Trung Quốc, 51% cổ phần), Royal Group (Cam-pu-chia, 31%) và Công ty Cổ phần EVN Quốc tế (Việt Nam, 10%)²⁶. Là một chi nhánh của Royal Group, công ty Ang & Associates Lawyer Co Ltd, do đại gia Kith Meng làm chủ tịch, đã phải đối mặt với nhiều cáo buộc rằng công ty này đã khai thác cạn kiệt gỗ bên ngoài phạm vi vùng đất được cấp phép của mình tại khu vực hồ chứa của đập thủy điện kể từ khi việc khai thác gỗ bắt đầu vào tháng 4/2013²⁷²⁸. Ang & Associates Lawyer Co Ltd đã liên tục phủ nhận các cáo buộc này.

Hình ảnh vệ tinh từ tháng 2/2018 cho thấy hồ chứa đã gần như đầy nước, điều đó đồng nghĩa với việc những tuyên bố khẳng định rằng công ty này chỉ khai thác gỗ trong phạm vi hồ chứa là không hề hợp lý.

Các điều tra viên của EIA đã tới khảo sát khu vực này trong khoảng thời gian từ tháng 9/2017 đến tháng 3/2018 và phát hiện được rất nhiều khu vực khai thác gỗ vượt xa phạm vi hồ chứa, đồng thời lần theo các xe tải “bò vàng” chất đầy gỗ bị khai thác trái phép tới một khu phức hợp xưởng cưa đang bành trướng về phía các bờ của hồ chứa - 3 km về phía bắc của ranh giới này²⁹³⁰. Các điều tra viên ước tính khu vực này có diện tích khoảng 100 hecta.

EIA đã lần theo những chiếc xe tải vận chuyển gỗ từ khu phức hợp xưởng cưa Hạ Sesan 2 trên hai cung đường vận chuyển khác nhau vào Việt Nam. Trên một cung đường, những chiếc xe tải hướng về phía đông để đi vào Việt Nam gần cửa khẩu Oyadao / Lệ Thanh (tại tỉnh Ratanakiri,

Cam-pu-chia và tỉnh Gia Lai, Việt Nam), cung đường thứ hai hướng về phía nam tiến đến cửa khẩu Trapaing Sre / Hoa Lư tại tỉnh Kratie, Cam-pu-chia và tỉnh Bình Phước , Việt Nam. Ở cả hai cửa khẩu, những chiếc xe tải tránh các cửa khẩu biên giới chính, thay vào đó lợi dụng các cửa khẩu không chính thức gần cả hai cửa khẩu Trapaing Sre / Hoa Lư và Oyadao / Lệ Thanh.

Tại Lệ Thanh, tâm điểm của hoạt động buôn bán trái phép được miêu tả trong báo cáo Tội phạm Tái phạm, những chiếc xe tải di chuyển trái phép qua biên giới sau khi trời tối, cách cửa khẩu chính thức 1,5 km. EIA quan sát thấy những chiếc xe tải chạy lại vào con đường chính ở trung tâm thị trấn Lệ Thanh và ngay bên ngoài ranh giới của thị trấn nơi EIA đã gặp các nhà chức trách Việt Nam.

Điều tra viên của EIA đã xác định được bốn bãi tập kết gỗ và xưởng cưa khi khảo sát khu vực này vào cuối năm 2017, đầu năm 2018 và ba địa điểm trong số đó nằm ở Lệ Thanh và địa điểm thứ tư nằm trên con đường chính dẫn đến thành phố Pleiku. Hai trong số các địa điểm này vừa được xây dựng gần đây và chúng không hoạt động khi EIA khảo sát khu vực này vào tháng 3/2017. EIA cũng quan sát thấy những chiếc xe tải nhỏ đã bị tháo ghế ngồi, chất đầy gỗ đi vào Việt Nam và tiến đến một trong các bãi tập kết mới này³¹.

Việc các cơ quan chức năng Việt Nam kiểm tra những chiếc xe tải sau khi chúng vượt biên trái phép và bãi tập kết gỗ kiêm xưởng cưa mới được xây dựng tại Lệ Thanh rõ ràng cho thấy Chính phủ Việt Nam chưa giải quyết được các vấn đề đã nêu trong báo cáo Tội phạm Tái phạm khi mà hoạt động buôn bán trái phép này vẫn còn rất công khai và ngang nhiên. Khi EIA phỏng vấn một cư dân địa phương về chuyện gì đã diễn ra trên con đường đầy bụi dẫn tới điểm băng qua biên giới bất hợp pháp, người phụ nữ này đã trả lời: “Đó là con đường những chiếc xe tải chở gỗ băng qua biên giới”.

Chính phủ Cam-pu-chia cũng biết rõ việc dự án Đập Thủy điện Hạ Sesan 2 đã trở thành trung tâm khai thác gỗ trái phép.

Đến nay, đã có ít nhất 10 vụ kiện tụng được khởi kiện tại tòa án quốc gia Campuchia và Việt Nam liên quan đến việc khai thác gỗ trái phép tại khu vực hồ chứa của đập thủy điện Hạ Sesan 2. Các vụ kiện này liên quan đến việc khai thác gỗ trái phép tại khu vực hồ chứa của đập thủy điện Hạ Sesan 2 thuộc sở hữu của đại gia Kith Meng, nhưng các cơ quan chức năng có liên quan đã phớt lờ và không ngăn chặn việc này”³⁴.

Dù biết lượng gỗ khổng lồ bị khai thác trái phép đang được lưu chuyển qua khu vực đập thủy điện này, song Chính phủ Cam-pu-chia vẫn cấp giấy phép vận chuyển và xuất khẩu cho công ty Ang & Associates and Lawyers Co Ltd tính đến tháng 1/2017³⁵. Chính phủ Cam-pu-chia cuối cùng cũng có hành động ứng phó với nạn khai thác gỗ trái phép tại Sesan vào cuối tháng 2/2018 khi ban hành một công văn yêu cầu dừng toàn bộ hoạt động vận chuyển tất cả lượng gỗ được cho là khai thác từ khu vực hồ chứa này³⁶. Ông Phay Sipphan, phát ngôn viên chính phủ, đã thừa nhận gỗ bị khai thác trái phép đang được “rửa” qua khu vực đập và mô tả tình hình là “vượt tầm kiểm soát”³⁷. Tuy nhiên, công văn này lại quy định rằng việc vận chuyển và khai thác gỗ

Ảnh dưới: Khu phức hợp xưởng cưa Sesan - nơi mà hơn 60 công ty xẻ gỗ khai thác trái phép từ các khu vực phụ cận Một phát ngôn viên Chính phủ đã mô tả nạn khai thác gỗ bất hợp pháp liên quan tới địa điểm này là “vượt tầm kiểm soát

Ảnh dưới: Một khu khai thác gỗ trái phép, nằm ngoài phạm ri vùng đất tô nhượng ở Đập Thủy điện Hạ Sesan 2

Environmental Investigation Agency

Chưa đầy một năm sau khi hoạt động khai thác gỗ bắt đầu, Bộ Nông nghiệp đã yêu cầu “nạn phá rừng bừa bãi” tại khu vực hồ chứa phải dừng lại³². Dù phía công ty đưa ra những tuyên bố công khai rằng việc khai thác gỗ đã dừng lại, nhưng một tháng sau đó, Chính phủ đã đe dọa thực thi hành động pháp lý vì công ty này không tuân thủ lệnh cấm³³.

Tuy nhiên, nạn khai thác gỗ trái phép vẫn tiếp diễn với thực trạng cây bị đốn hạ ở các khu rừng xung quanh và được “rửa” qua khu vực đập. Theo một báo cáo cảnh sát quốc gia từ tháng 5/2017, “Các hoạt động phá rừng tại huyện Sesan và nạn buôn lậu gỗ vào Việt Nam vẫn tiếp diễn dưới danh nghĩa công ty đang dọn dẹp hồ chứa nước của đập thủy điện hạ Sesan 2 thuộc sở hữu của đại gia Kith Meng, nhưng các cơ quan chức năng có liên quan đã phớt lờ và không ngăn chặn việc này”³⁴.

Dù biết lượng gỗ khổng lồ bị khai thác trái phép đang được lưu chuyển qua khu vực đập thủy điện này, song Chính phủ Cam-pu-chia vẫn cấp giấy phép vận chuyển và xuất khẩu cho công ty Ang & Associates and Lawyers Co Ltd tính đến tháng 1/2017³⁵.

Chính phủ Cam-pu-chia cuối cùng cũng có hành động ứng phó với nạn khai thác gỗ trái phép tại Sesan vào cuối tháng 2/2018 khi ban hành một công văn yêu cầu dừng toàn bộ hoạt động vận chuyển tất cả lượng gỗ được cho là khai thác từ khu vực hồ chứa này³⁶. Ông Phay Sipphan, phát ngôn viên chính phủ, đã thừa nhận gỗ bị khai thác trái phép đang được “rửa” qua khu vực đập và mô tả tình hình là “vượt tầm kiểm soát”³⁷. Tuy nhiên, công văn này lại quy định rằng việc vận chuyển và khai thác gỗ

tại khu Đất Tô nhượng Kinh tế liên quan chỉ dừng lại sau khi cuộc bầu cử toàn quốc diễn ra.

Việc đặt ra thời gian như vậy đã gặp phải phản ứng hoài nghi từ phía công chúng Cam-pu-chia cho rằng động thái này mang tính chính trị và chỉ nhằm thu thập sự ủng hộ cho Chính phủ trong cuộc bầu cử thay vì ngăn chặn việc khai thác gỗ trái phép.

Khi EIA khảo sát các khu rừng xung quanh vào đầu năm 2018, tiếng cưa máy vẫn còn bao trùm bầu không khí tại đây. Các điều tra viên nhận thấy rất dễ để tìm ra những chiếc xe tải “bò vàng” vận chuyển gỗ. Tùy thuộc vào khu vực khai thác, những chiếc xe tải này sẽ chở thẳng gỗ tới xưởng cưa hoặc tới bờ sông Sesan. Tại con sông này, gỗ tròn được kết thành bè dưới những con thuyền và rồi vận chuyển kín đáo tới xưởng cưa.

Dù có các thành viên lực lượng vũ trang canh gác tại xưởng cưa, nhưng các điều tra viên của EIA vẫn tìm cách phóng vấn được các quản lý công ty. Theo thông tin mà EIA ghi nhận được, có hơn 60 công ty đang hoạt động tại khu phức hợp này, gồm nhiều công ty của Cam-pu-chia và Việt Nam.

Các quản lý ước tính khoảng 60% nhân công là người Việt Nam và có hơn 200 chiếc xe tải “bò vàng” và 150 xe tải chở hàng cỡ lớn được sử dụng trong toàn bộ hoạt động này. Những chiếc xe tải lớn dùng để vận chuyển gỗ qua Việt Nam có khả năng chở ít nhất 50 m³ gỗ. Có ít nhất 50 chiếc xe tải loại này, chất đầy gỗ lậu, được cho là di chuyển vào Việt Nam mỗi ngày.

32. The Cambodia Daily, Official Disputes When Dam Clearing Ceased, 28/10/13

33. The Phnom Pehn Post, Answers demanded on dam site, 22/11/13

34. Radio Free Asia, Cambodia's Lower Sesan 2 Dam Reservoir Used to Launder Illegal Timber: Police, 17/05/17

35. License of Exportation No: 084 Por Nor No Chor, December 22, 2017, issued by Ministry of Commerce and Customs; Timber export license No: L/P 002 Por No Nor Chor issued January 03, 2018, Permit Carry letter No: 004, issued January 05, 2018 for transportation of timber from Ang and Association Lawyer Co., Ltd sawmill Trapaing Sre border gate, Snuol, Kratie province, Customs Permit No: 00001 dated on January 04, 2018 of General Department of Customs

36. Letter No. 252 Sor Chor Nor Kor Sor, February 27, 2018

37. https://www.phnompenhpost.com/national/government-defers-logging-permits

25. https://www.independent.co.uk/news/world/asia/dam-flood-cambodia-china-village-srekor-underwater-submerged-silent-waterworld-a8193461.html

26. Khmer Times, រដ្ឋាការទឹកស្វយ័តស្រះសេសាន ២ កំពុងបំផុសព្រំដែនកម្ពុជាយ៉ាងជ្រងជ្រង 11/11/16 - https://www.khmertimeskh.com/news/31969/-----/

27. Radio Free Asia, Cambodia's Lower Sesan 2 Dam Reservoir Used to Launder Illegal Timber: Police, 17/05/17 https://www.rfa.org/english/news/cambodia/timber-05172017174724.html

28. The Cambodia Daily, Government Suspends Logging in Stung Treng Dam Concession, 25/10/13 https://www.cambodiadaily.com/news/government-suspends-logging-in-stung-treng-dam-concession-45878/

29. Khu phức hợp xưởng cưa này nằm tại vị trí 13.590340°, 106.261100°

30. https://earthobservatory.nasa.gov/IOTD/view.php?id=91761

31. 13.768206°, 107.517319°

3. Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich

Với diện tích 222.500 hec-ta, Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich tại tỉnh Mondolkiri thuộc vùng Cảnh quan Đồng bằng Phía đông của Cam-pu-chia được Quỹ Quốc tế Bảo tồn Thiên nhiên (WWF) miêu tả là một trong 200 khu vực có tầm quan trọng bậc nhất về sinh học trên thế giới³⁸.

Các cuộc điều tra của EIA từ tháng 9/2017 đến tháng 3/2018 đã vạch trần hoạt động khai thác gỗ trái phép trên quy mô chưa từng có tại khu bảo tồn động vật hoang dã này, cùng với nạn tham nhũng trên diện rộng có liên quan tới nhiều thành phần thuộc Chính phủ Cam-pu-chia. Số gỗ này sẽ được buôn lậu vào thị trường Việt Nam, phần lớn trong số đó ra khỏi Cam-pu-chia qua các cửa khẩu không chính thức gần cửa khẩu chính thức Trapaing Sre / Hoa Lư và được kết nối tới các khu phức hợp nhà kho của công ty nhằm tránh phải đóng thuế tại Cam-pu-chia.

Số gỗ này sau đó được vận chuyển tới thị trấn Hoa Lư, tỉnh Bình Phước, Việt Nam - nơi gỗ sẽ được cất giữ tại các bãi tập kết gỗ và được các nhân viên hải quan Việt Nam đánh giá hoặc được vận chuyển thẳng qua văn phòng hải quan rồi đi vào thị trường nội địa Việt Nam, và trong một số trường hợp được chuyển sang thị trường Trung Quốc.

Pháp luật không cho phép khai thác gỗ tại các khu vực bảo tồn thuộc Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich; tuy nhiên, vào năm 2011 và 2012, Chính phủ Cam-pu-chia đã cấp quyền khai thác gỗ cho các công ty trên 60.287 hec-ta khu Đất Tô nhượng Kinh tế (ELC) nằm trong phạm vi khu bảo tồn này. Dù hoạt động khai thác gỗ được phép tiến hành hợp pháp tại các khu ELC này, với hơn 60 xưởng cưa hoạt động từ năm 2012-2015, nhưng hiện nay các khu vực này gần như đã bị xoá sổ và khai thác cạn kiệt.

Gần như ngay từ đầu, các khu ELC này đã được dùng làm “bình phong” để “rửa” gỗ khai thác trái phép bên ngoài ranh giới các khu vực này. Trong một báo cáo chưa công bố mà EIA xem được³⁹, WWF nhận thấy rằng “việc khai thác gỗ trái phép đã gia tăng mạnh mẽ” tại Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich kể từ khi các khu ELC này được thành lập, với số vụ việc tăng lên gấp đôi trong giai đoạn 2012-2016.

Theo báo cáo của WWF, ngay cả các khu ELC đã bị bãi bỏ trong khu bảo tồn động vật hoang dã này vẫn “tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong việc tổ chức khai thác gỗ trái phép”, với ít nhất 400 người tham gia vào hoạt động khai thác gỗ trái phép tại khu vực này.

Các vụ buôn bán gỗ trái phép tăng lên gấp bốn lần vào năm 2015⁴⁰ và Chính phủ Cam-pu-chia đã bắt đầu thực hiện các cuộc truy quét hoạt động khai thác gỗ bất hợp pháp. Khu vực này trở thành tâm điểm trong một chiến dịch tăng cường kiểm soát toàn quốc năm 2016, với việc ban hành lệnh bắt giữ một số đại gia khét tiếng điều khiển hoạt động buôn bán trái phép này; Thủ tướng Hun Sen thậm chí còn cho trang bị hai trực thăng vũ trang sẵn sàng khai hoả khi phát hiện các hoạt động khai thác gỗ trái phép mà “không khoan nhượng”. Mặc dù hoạt động buôn bán gỗ trái phép vẫn tiếp diễn ở những nơi khác tại Cam-pu-chia, nhưng hiện tượng này dường như đã chấm dứt tại Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich, dấu chỉ là tạm thời.

Hoạt động buôn bán bất hợp pháp này được vận hành bởi hai băng nhóm do sáu đại gia cầm đầu - bao gồm những cái tên có trong các lệnh bắt giữ năm 2016 và các thành viên thuộc lực lượng vũ trang và cảnh sát quân sự - hợp tác với nhau trong một hoạt động khai thác gỗ trái phép quy mô lớn, lợi dụng các khu Đất Tô nhượng Đất Kinh tế để “rửa” số gỗ này. WWF đã phát hiện có 63 xưởng cưa hoạt động trong vùng Cảnh quan Đồng bằng Phía đông - và chỉ có 5 xưởng cưa trong số này đã được cấp phép - vào tháng 11/2017⁴¹.

Trong giai đoạn từ tháng 9/2017 đến tháng 3/2018, hàng trăm công nhân người Cam-pu-chia và Việt Nam đã được đưa tới Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich để đốn hạ trái phép một lượng khổng lồ các loại gỗ có giá trị cao. Các loại gỗ này sau đó được vận chuyển vào Việt Nam, qua cả các cửa khẩu chính thức Trapaing Sre / Hoa Lư lẫn các cung đường buôn lậu kết nối với các nhà kho của băng nhóm ở biên giới. Các điều tra viên của EIA đã ghi nhận một “con đường mãi lộ” đi qua Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich. Xe tải di chuyển trên con đường này sẽ đi qua bốn trạm kiểm lâm cố định và hơn 20 trạm kiểm soát do bộ đội và cảnh sát quân

Ảnh trên: Những chiếc xe tải “bò vàng” đang di chuyển chậm chạp, những chiếc xe tải cơ bản, có khả năng chở tới 20 m3 gỗ men theo các con đường mòn trong rừng. Vì được lắp đặt cần trục nên những chiếc xe “bò vàng” này có thể lấy gỗ trực tiếp từ khu vực đốn hạ

sự canh gác, tất cả đều mang danh nghĩa chịu trách nhiệm giám sát nạn khai thác gỗ bất hợp pháp.

Xe tải chở gỗ di chuyển trên con đường này theo đoàn, có một phương tiện dẫn đầu dừng ở một loạt trạm kiểm soát không chính thức - mà tại đó, thay vì giám sát, nhiều người - bao gồm kiểm lâm, cảnh sát, thành viên của lực lượng vũ trang và thậm chí là cả truyền thông địa phương (xem bản đồ trang 8-9) - đã nhận hối lộ để cho phép những chiếc xe này đi qua. Theo ghi nhận của EIA, phương tiện dẫn đầu của một số đoàn xe có biển số đăng ký của Lực lượng Vũ trang Hoàng gia Cam-pu-chia.

Các điều tra viên của EIA cũng phỏng vấn một tài xế lái chiếc xe tải có logo “m” - đây là một trong số rất nhiều những chiếc xe tải vận chuyển gỗ sang Việt Nam. Tài xế này cho biết đây là chiếc xe tải của Đại tướng Hak Mao thuộc đơn vị cảnh vệ cấp cao báo cáo trực tiếp tới Thủ tướng Hun Sen. Báo cáo của tổ chức Global Witness (Nhân chứng toàn cầu) năm 2007⁴² đã ghi nhận việc ông Hak Mao tổ chức sử dụng những chiếc xe tải này và tại thời điểm đó, số liệu báo cáo cho thấy ông Hak Mao thu được khoảng 1,2 triệu USD mỗi năm từ việc vận chuyển gỗ bị khai thác bất hợp pháp.

EIA đã ghi nhận có khoảng 80 chiếc xe tải 70 tấn, mỗi chiếc có thể chở lượng gỗ tương đương với hai công-ten-nơ chở hàng, dùng để vận chuyển gỗ sang Việt Nam, trong khi đó, các cuộc phỏng vấn với cư dân địa phương cho thấy có tổng cộng hơn 100 chiếc xe tải như vậy. Các lái xe xác nhận rằng mỗi chiếc xe tải phải trả tới 10.000 USD tiền hối lộ và các loại phí cho mỗi chuyến vận chuyển. Hoạt động buôn

bán trái phép này diễn ra trong ít nhất 150 ngày, như vậy tổng số tiền hối lộ là hàng triệu đô-la.

Các điều tra viên của EIA đã theo dõi rất nhiều xe tải đi ra từ Phnom Prich đến điểm băng qua biên giới để vào Việt Nam, ước tính chỉ có 10% trong số này đi qua các cửa khẩu chính thức. Phần lớn xe tải di chuyển tới cửa khẩu Trapaing Sre / Hoa Lư - nơi mà mỗi băng nhóm có một nhà kho gần biên giới. Hình ảnh trên không cho thấy những con đường đất chạy từ các khu phức hợp nhà kho này tới một đồn điền cao su tại Việt Nam, nhằm tránh phải đóng thuế và các thủ tục hải quan tại Cam-pu-chia.

EIA xem được một biên lai do cảnh sát biên phòng Việt Nam tại cửa khẩu Hoa Lư cấp vào ngày 19 tháng Giêng năm 2018 cho một tài xế vận chuyển gần 100 tấn gỗ tròn từ Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich. Ngoài lệnh cấm khai thác trái phép lượng gỗ này, Cam-pu-chia đã công bố rộng rãi lệnh cấm xuất khẩu gỗ tròn và lệnh cấm xuất khẩu tất cả các loại gỗ xẻ sang Việt Nam - song, các cán bộ hải quan Việt Nam vẫn sẵn sàng cho phép lượng gỗ này đi vào Việt Nam.

Điều tra viên của EIA cũng xác định có ba bãi tập kết gỗ lớn ở Hoa Lư. Một bãi tập kết trong số này chứa đầy gỗ có vẻ như được khai thác từ năm ngoái, hai bãi tập kết còn lại vừa được xây dựng chứa hàng nghìn mét khối gỗ mới bị đốn hạ từ Cam-pu-chia. Các bãi tập kết này có chức năng giống như các kho ngoại quan - dù số gỗ đã thực sự hiện diện tại Việt Nam nhưng chúng vẫn chưa được đưa vào nền kinh tế Việt Nam và có khả năng sẽ không xuất hiện trong dữ liệu hải quan Việt Nam.

Ảnh dưới: Gỗ được chuyển ra khỏi Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich cả dưới dạng gỗ tròn lẫn gỗ xẻ thô

38. Phnom Prich Wildlife Sanctuary Profile 2016 - WWF

39. WWF, Evidence of Industrial-scale Illegal Logging in Phnom Prich Wildlife Sanctuary Under The Cover of Economic Land Concessions, 2016

40. WWF

41. <https://www.phnompenhpost.com/national/impunity-threatens-mondulkiri-preserves>

42. Cambodia’s Famil Tree, Global Witness, 2007

Định lượng tội phạm

Vụ bê bối về các vi phạm đang diễn ra của ngành gỗ Việt Nam tại Cam-pu-chia có thể định lượng được phần nào thông qua việc phân tích số lượng và giá trị thương mại. Rõ ràng dù đã có những bước tiến đáng kể trên lộ trình hướng tới FLEGT VPA, Việt Nam vẫn đang ghi nhận khối lượng nhập khẩu gỗ bất hợp pháp rất lớn từ Cam-pu-chia.

Vào năm 2016, theo báo cáo của Hải quan Việt Nam, đã có 310.232 m³ gỗ tròn và gỗ xẻ từ Cam-pu-chia được nhập khẩu vào Việt Nam, với tổng giá trị là 181 triệu USE⁴³. Rất ít trong số này, nếu có, là hợp pháp.

Vào năm 2017, báo cáo của Hải quan Việt Nam cho thấy một lượng cực kỳ lớn gỗ tròn và gỗ xẻ ở mức 435.764 m³ được nhập khẩu từ Cam-pu-chia, với tổng giá trị 213 triệu USD - số liệu cho thấy lượng gỗ cao hơn 40% và giá trị cao hơn 13% so với năm 2016⁴⁴.

Tuy nhiên, dữ liệu thương mại hàng năm không phản ánh chu kỳ bùng phát-suy giảm của việc khai thác và buôn bán gỗ thực tế - được xác định bởi mùa khô bận rộn, từ khoảng tháng 10 đến tháng 4 năm sau. Đây chính là giai đoạn xác định “mùa” buôn bán gỗ.

Hải quan Việt Nam và các nguồn khác vẫn chưa công bố dữ liệu về khối lượng nhập khẩu tính từ tháng 12/2017. Tuy nhiên, dữ liệu chất lượng cao mà EIA đã mua được vẫn cho phép phân tích quy mô hoạt động vào mùa khô năm 2017-2018⁴⁵.

Theo các dữ liệu này, đã có 178.119 m³ gỗ tròn và gỗ xẻ trị giá 75.800.641 USD được chuyển từ Cam-pu-chia sang Việt Nam trong mùa khai thác gỗ 2017-2018.

Theo các tờ khai hải quan nhập khẩu mà EIA tiếp cận được, việc buôn bán này chủ yếu nhằm tới các loài gỗ quý và có giá trị cao theo những phương thức làm suy yếu sự cân bằng các loài có mặt trong các cảnh quan đa dạng sinh học có ý nghĩa toàn cầu của Cam-pu-chia.

Cắm xe (Sokram / Xylia dolabriformis Benth / Pyinkado) và Chiêu Liêu (Sramo/ Sa mao tchet/Terminalia chebula) là những loại gỗ được đặc biệt nhắm đến, chiếm hơn 60% lượng gỗ xuất khẩu sang Việt Nam trong mùa khai thác gần đây và

do đó tạo áp lực nặng lên hai loài này.

Thêm vào đó, 8% lượng gỗ trong hoạt động buôn bán này vào cùng giai đoạn, tương đương với 14.791 m³ gỗ là Giáng hương (Thnong / Burmese padauk / pterocarpus macrocarpus/pedatus) - một loài gỗ bị nghiêm cấm khai thác và xuất khẩu tại Cam-pu-chia dưới bất kỳ hình thức nào và rõ ràng cũng là một ứng viên để được đưa vào danh sách Phụ lục II của CITES. Vì có giá thành cao, hoạt động buôn bán loại gỗ này ghi nhận tổng giá trị được báo cáo là 17.127.819 USD.

Tuy nhiên, có nhiều lý do cho thấy lượng gỗ được vận chuyển qua biên giới còn lớn hơn so với số liệu trong các tờ khai hải quan nhập khẩu mà các công ty Việt Nam kê khai, hay trong số liệu thống kê thương mại chính thức của Hải quan Việt Nam.

Tránh thanh tra

Vào năm 2017-2018, một tỷ lệ lớn gỗ bị khai thác bất hợp pháp được vận chuyển vào Việt Nam mà không đi qua các cửa khẩu xuất cảnh chính thức của Cam-pu-chia. Việc này được thực hiện nhằm né tránh các loại thuế và luật xuất khẩu, hoặc tránh phải đưa các khoản hối lộ đáng kể để cơ quan thực thi pháp luật Cam-pu-chia bỏ qua lượng gỗ này. Hoạt động buôn lậu này đồng nghĩa gỗ thường không đi vào Việt Nam qua các cửa khẩu chính thức mà được vận chuyển qua các con đường mòn băng qua các đồn điền cao su gần kề đó.

Việt Nam không có vấn đề gì về việc đăng ký số gỗ bị buôn lậu ra khỏi Cam-pu-chia vào thị trường Việt Nam. Dữ liệu thương mại cho thấy khi đăng ký hàng nhập khẩu với Hải quan Việt Nam, các nhà nhập khẩu Việt Nam thường khai báo cửa khẩu xuất là “Khác” , hoặc “Cam-pu-chia”, mà không chỉ ra cửa khẩu chính thức được sử dụng tại Cam-pu-chia.

Từ tháng 10/2017 đến tháng 3/2018, các công ty Việt Nam khai báo họ đã nhập khẩu tổng cộng 55.106 m³ gỗ tròn và gỗ xẻ qua các cửa khẩu “Khác” hoặc “Cam-pu-chia” này. Điều này cho thấy 30% hoạt động buôn bán trong mùa khai thác gần đây nhất được tiến hành qua các lối mở biên giới không chính thức nhằm tránh bị các quan chức Cam-pu-chia kiểm tra.

43. Bao gồm 138.926 m³ gỗ tròn từ Cam-pu-chia với giá trị gần 33 triệu USD và 171.306 m³ gỗ xẻ trị giá 148 triệu USD, số liệu do tổ chức Forest Trends tập hợp từ dữ liệu Hải quan Việt Nam.

44. Bao gồm 163.071 m³ gỗ tròn trị giá 40 triệu USD và 272.693 m³ gỗ xẻ trị giá trên 173 triệu USD, số liệu do tổ chức Forest Trends tập hợp từ dữ liệu Hải quan Việt Nam.

45. Phân tích của EIA về dữ liệu trích từ tờ khai hải quan nhập khẩu mà các nhà nhập khẩu Việt Nam nộp cho Hải quan Việt Nam, trình bày chi tiết từng lần nhập khẩu gồm các mã HS4403 và HS4407 vào Việt Nam từ tháng 1/2016 đến tháng 3/2018, được cung cấp bởi Export Genius - <https://www.exportgenius.in/>

Mặc dù toàn bộ số gỗ này được hiểu là đã được hợp thức hoá chính thống đi vào Việt Nam thông qua các hạn ngạch của Chính phủ vào mùa khai thác 2016-2017, việc buôn bán trong giai đoạn 2017-2018 đã ít chính thức hơn. Khi không còn các hạn ngạch này, dường như không phải toàn bộ số gỗ từ Cam-pu-chia được đưa vào Việt Nam qua các điểm mở biên giới không chính thức đều được Hải quan Việt Nam thông quan, phần lớn do bản chất bất hợp pháp của hoạt động buôn bán này và mong muốn tránh phải nộp thuế và đưa các khoản hối lộ cần thiết.

Bằng chứng cho thấy gỗ không được đăng ký tại Việt Nam tồn tại rất rõ ràng. Nhiều đầu nậu người Việt Nam đang rao bán gỗ trên các nền tảng mạng xã hội và các trung gian tiếp thị khác⁴⁶. Nhiều công ty, sau khi được các điều tra viên của EIA đóng giả là những khách hàng tiềm năng liên hệ, đã đưa ra hai mức giá khác nhau cho cùng một loại gỗ; một mức giá cho loại gỗ có giấy tờ vận chuyển, đóng thuế và hải quan Việt Nam và một mức giá khác cho loại gỗ không có các loại giấy tờ này⁴⁷. Gỗ không có giấy tờ từ Cam-pu-chia rõ ràng được bán công khai tại thị trường nội địa Việt Nam.

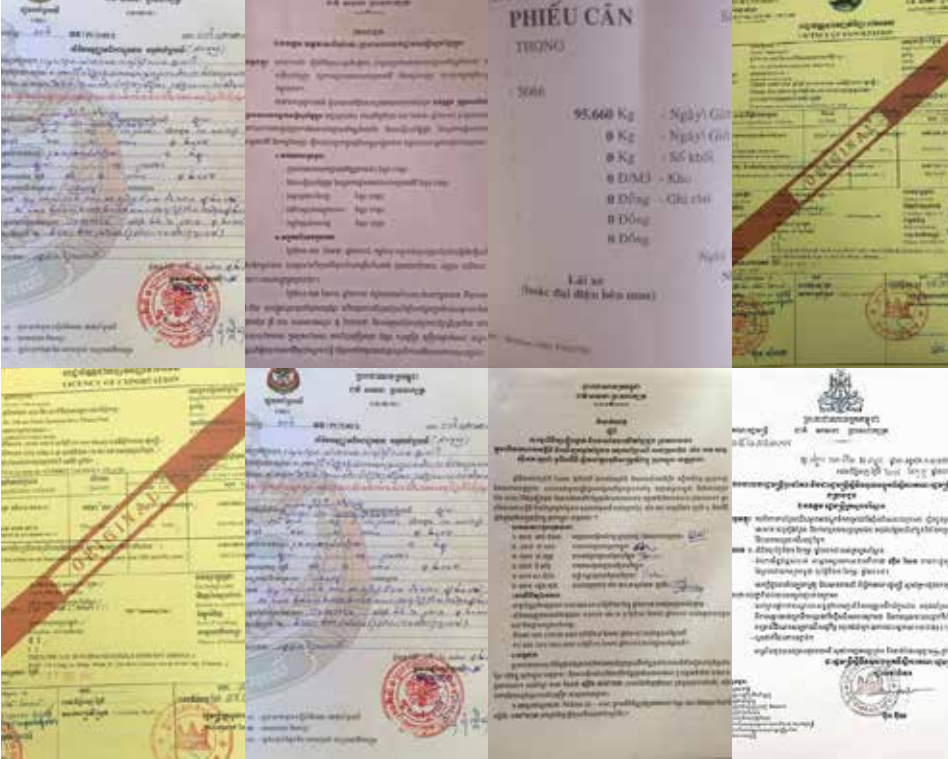
Lưu trữ trong kho quan ngoại

EIA đã chứng kiến hàng nghìn mét khối gỗ của Cam-pu-chia vừa bị đốn hạ được tập kết trong các kho quan ngoại nằm trong phạm vi lãnh thổ Việt Nam, đặc biệt là tại Hoa Lư, tỉnh Bình Phước, điều đó cho thấy một lượng lớn gỗ Cam-pu-chia được nhập khẩu trong những tháng gần đây có thể vẫn chưa được chính thức thông quan tại Việt Nam hoặc chưa được đưa vào các số liệu thương mại.

Phần lớn số gỗ được rao bán mà không có giấy tờ của Việt Nam được tập kết trong các kho quan ngoại, nhờ vậy các công ty có thể tránh được việc phải nộp thuế nhập khẩu và chi phí xử lý trước khi bán. Nếu khách hàng đồng ý mua gỗ không có giấy tờ, số gỗ này sẽ không bao giờ thông quan qua Hải quan Việt nam và không bao giờ xuất hiện trong số liệu thống kê thương mại của Việt Nam. Điều này cho phép người bán sử dụng bất kỳ loại giấy tờ nào mà họ có thể có để hợp pháp hoá các lô hàng gỗ không đăng ký khác hoặc bán giấy tờ này cho các công ty khác có nhu cầu “rửa” gỗ vào Việt Nam.

Quá cảnh

Ngoài ra, gỗ được phân loại là “quá cảnh” có thể không được đưa vào dữ liệu nhập

khẩu chính thức của Việt Nam vì về mặt lý thuyết, số gỗ này không được nhập khẩu vào Việt Nam. Số gỗ này nằm ngoài phạm vi của Hệ thống Bảo đảm Gỗ Hợp pháp (TLAS) được đề xuất của Việt Nam - một kết quả mà Việt Nam tranh luận rằng không thể tránh khỏi vì gỗ “quá cảnh” về mặt lý thuyết, không bao giờ được đưa vào khu vực thẩm quyền của Việt Nam.

Báo cáo ít hơn thực tế

Cuối cùng, hồ sơ của Hải quan Việt Nam về gỗ nhập khẩu từ Cam-pu-chia có thể báo cáo ít hơn khối lượng thực tế 10% như thông lệ. Hải quan Việt Nam cho phép dung sai 10% đối với lượng hàng được khai báo. Vào năm 2017, các nhà nhập khẩu Việt Nam tại Gia Lai đã cung cấp thông tin cho điều tra viên của EIA rằng tất cả các nhà nhập khẩu đều đo đạc rất chính xác lượng gỗ của mình như là thủ tục tiêu chuẩn trước khi nộp các tờ khai hải quan nhập khẩu đã trừ đi 10% so với khối lượng thực tế. Việc lợi dụng những lỗ hổng pháp luật như vậy có thể giúp đưa thêm 18.000 m³ gỗ vào hoạt động buôn bán gỗ được khai báo chính thức vào mùa khô 2017-2018.

Kết hợp lại, các yếu tố này chỉ ra rằng dữ liệu thương mại chính thức của Việt Nam (dù dữ liệu này đã cho thấy hoạt động buôn bán bất hợp pháp ở mức độ lớn vẫn còn dai dẳng) dường như vẫn chưa thể tóm lược toàn bộ hoạt động buôn bán thực tế từ Cam-pu-chia trong mùa khai thác gỗ gần đây.

Việc Hải quan Việt Nam có lẽ đã không thể

Ảnh trên: dù có một loạt giấy tờ ghi chép rõ ràng về giấy phép, biên lai và cấp phép vận chuyển, chính phủ Cam-pu-chia vẫn từ chối công nhận hoạt động buôn bán này

nắm bắt toàn bộ hoạt động buôn bán gỗ với Cam-pu-chia đẩy lên những mối quan ngại lớn về khả năng của các cơ quan Việt Nam trong việc triển khai và thực thi hiệu quả các điều luật nhập khẩu gỗ mà Việt nam hiện đang sửa đổi nhằm tuân thủ hiệp định EU FLEGT VPA.

Quan điểm từ Phnom Penh

Chính phủ Cam-pu-chia có vẻ như không hề muốn chấp nhận dữ liệu thương mại của Việt Nam bất kể độ tin cậy trên thực tế của dữ liệu này.

Dữ liệu thương mại của Cam-pu-chia không cho thấy hoạt động buôn bán ở mức độ cao như quan sát được trong dữ liệu của Việt Nam hoặc trong thực tế. Ngân hàng Quốc gia Cam-pu-chia công bố Thống kê Kinh tế và Tiền tệ hàng tháng, bao gồm giá trị của hoạt động xuất khẩu gỗ xẻ. Số liệu thống kê ghi nhận giá trị xuất khẩu gỗ xẻ năm 2016 là 5,7 triệu USD và năm 2017 chỉ là 5,03 triệu USD - thấp hơn 42 lần so với số liệu báo cáo của Việt Nam⁴⁸.

Trong năm 2017, nhiều tổ chức, trong đó có EIA, đã trình bày dữ liệu hải quan của Việt nam cho các nhà chức trách Cam-pu-chia nhằm khiến chính phủ nước này nhận ra nạn trộm cắp tài nguyên thiên nhiên mà người dân Cam-pu-chia đang phải hứng chịu. EIA không chỉ gửi các số liệu thống kê hàng năm mà còn có cả hồ sơ gồm hoá đơn bán hàng thực tế, danh sách các loại gỗ liên quan tới những hoạt động mua bán này và hồ sơ thu thuế đối với các lô hàng cụ thể đ⁴⁹.

Tuy nhiên, Bộ trưởng Bộ Môi trường Cam-pu-chia, ông HE Say Samal đã nhiều lần bác bỏ bằng chứng này mà không cần xem xét, do nghi ngờ độ chính xác của dữ liệu thương mại Việt Nam⁵⁰ hoặc phàn nàn rằng dữ liệu này do các tổ chức phi chính phủ đưa ra mà không hề có “công văn hoặc dữ liệu chính thức” từ Chính phủ Việt Nam⁵¹. Bộ trưởng Samal có vẻ như không mấy tin tưởng vào bằng chứng hay động lực của EIA, ông đã phát biểu vào tháng 11/2017 rằng: “Chúng tôi không biết họ lấy dữ liệu đó từ đâu nên chúng tôi cho rằng báo cáo này có động cơ chính trị”⁵². Dữ liệu đó cũng được cung cấp công khai trên trang web của Hải quan Việt Nam, nhưng dường như Chính phủ Cam-pu-chia đang từ chối công nhận sự tồn tại của hoạt động buôn lậu và khai thác gỗ trái phép trên quy mô lớn được ghi lại kỹ càng tại Cam-pu-chia.

Bằng chứng từ thực tế:

Trong khi điều tra hoạt động buôn bán và khai thác gỗ bất hợp pháp tại Cam-pu-chia và tại biên giới Cam-pu-chia/Việt Nam từ tháng 10/2017 đến tháng 3/2018, EIA đã thực hiện rất nhiều quan sát và thu

thập thông tin từ người dân địa phương, các quản lý trại khai thác gỗ và lực lượng quân đội về lượng gỗ được vận chuyển sang Việt Nam từ ba điểm nóng khai thác gỗ bất hợp pháp đã được ghi lại.

Dù các ước tính thực địa của EIA không thể coi là chính xác, nhưng chúng thực sự phản ánh quan điểm mạnh mẽ của các điều tra viên rằng hoạt động buôn bán và khai thác gỗ vào cuối năm 2017 diễn ra mạnh hơn so với năm trước.

Tại Vườn Quốc gia Virachey, các điều tra viên ước tính đã có khoảng 180.000 m³ gỗ bị buôn lậu vào Việt Nam trong mùa khô năm 2017-2018⁵³.

Thêm vào đó, các điều tra viên cũng ước tính rằng trong mùa khai thác này, 375.000 m³ gỗ có thể đã được chuyển sang Việt Nam từ các khu phức hợp xưởng cưa tại Đập Thủy điện Hạ Sesan 2 ở Stung Treng⁵⁴ và hoạt động khai thác diễn ra tại Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich ở tỉnh Kratie có thể đã đóng góp một con số đáng kinh ngạc là 600.000 m³ gỗ được vận chuyển sang Việt Nam⁵⁵.

Tổng hợp lại, các ước tính thực địa của EIA chỉ ra rằng trong suốt mùa khô 2017-2018 vừa qua, nếu hoạt động hết công suất, ba điểm khai thác gỗ bất hợp này tại Cam-pu-chia có khả năng đã chuyển 1,15 triệu m³ gỗ sang Việt Nam. Con số này cao hơn 6,5 lần lượng gỗ được kê khai trong các tờ khai hải quan nhập khẩu tại Việt Nam vào cùng thời điểm và cao hơn 2,6 lần so với các báo cáo về khối lượng của Hải quan Việt Nam trong cả năm 2017.

Có nhiều cách thức để gỗ không bị ghi lại trong dữ liệu thương mại hoặc báo cáo không đầy đủ khi số gỗ này đi vào Việt Nam. Kết hợp với sự chênh lệch lớn giữa số liệu được báo cáo và số liệu ước tính của EIA tại thực địa, có thể cho rằng lượng gỗ thực tế đi vào Việt Nam cao hơn nhiều so với số liệu mà Hải quan Việt Nam báo cáo. Tuy nhiên, do bản chất mờ ám của nó, có lẽ sẽ không bao giờ biết được quy mô thực tế của hoạt động buôn bán này. Ngay cả khi chấp nhận giá trị danh nghĩa của các số liệu mà Hải quan Việt nam báo cáo, rõ ràng rằng Việt Nam vẫn tiếp tục chấp nhận lượng gỗ khổng lồ bị khai thác và buôn bán bất hợp pháp.

48. https://www.nbc.org.kh/english/publications/economic_and_monetary_statistics.php?page=2

49. <https://eia-international.org/repeat-offender-online-library-evidence>

50. Phnom Penh Post, Vietnamese data show timber exports are continuing, 27 June 2017, <https://www.phnompenhpost.com/national/vietnamese-data-show-timber-exports-are-continuing>

51. Phnom Penh Post, Timber Trade to VN up – again, 8 February 2018, <https://www.phnompenhpost.com/national/timber-trade-vietnam-again>

52. Khoun Narim, Khmer Times, Cambodia continues to fuel Vietnam timber trade, 3 November 2017, <http://www.khmertimeskh.com/5088921/cambodia-continues-fuel-vietnam-timber-trade/>

53. Ước tính dựa trên: 100 xe tải "bò vàng" chở trung bình khoảng 20 m3 gỗ mỗi ngày trong 90 ngày từ tháng 10/2017 đến giữa tháng 2/2018 (cho tới Tết Nguyên đán, khi mà hàng hoá nhập khẩu vào Việt Nam tại cửa khẩu Lệ Thanh được báo cáo là tạm ngừng).

54. Ước tính dựa trên: 50 xe tải sàn phẳng, mỗi xe có thể chở ít nhất 50 m3 gỗ (thường là 70 m3), đã vận chuyển gỗ sang Việt Nam mỗi ngày trong hơn 150 ngày từ tháng 9/2017 đến tháng 3/2018

55. Ước tính dựa trên: 80 xe tải sàn phẳng chở 50 m3 gỗ sang Việt Nam mỗi ngày trong hơn 150 ngày từ tháng 9/2017 đến tháng 3/2018

46. Gỗ không có giấy tờ được quảng cáo trên nhóm facebook “Chợ gỗ Việt Nam” <https://www.facebook.com/groups/1765712736996311/>. Accessed January & April 2018

47. Từ tháng 3 đến tháng 4 năm 2018, EIA đã liên hệ với nhiều đầu nậu quảng cáo gỗ mới được nhập khẩu từ Cam-pu-chia vào Việt Nam trên một nhóm Facebook nổi tiếng (<https://www.facebook.com/groups/1765712736996311/>), và nhiều lần được đề xuất hai mức giá khác nhau tùy thuộc vào việc người mua hàng muốn có giấy tờ chính thức do Hải quan và Cục Kiểm lâm Việt Nam ban hành hay không.

Ảnh trên: Những chiếc xe tải chất gỗ, đi về hướng Việt Nam, di chuyển theo đoàn trên “con đường máu lổ” ở Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich - nơi tiền hối lộ được lột tay cho nhiều nhà chức trách

Ảnh trên: gỗ được chất lên xe tải gần Đập Thủy điện Hạ Sesan 2

Hệ quả đối với VPA

Kế hoạch Hành động FLEGT của Liên minh châu Âu (EU) bao gồm Hiệp định Đối tác Tự nguyện (VPA) là công cụ cốt lõi để giải quyết nạn khai thác và buôn bán gỗ bất hợp pháp. VPA là các hiệp định song phương ràng buộc về mặt pháp lý giữa EU và các quốc gia sản xuất gỗ tham gia hiệp định. Trọng tâm của những cải cách pháp lý và quản trị mà VPA tìm kiếm là Hệ thống Bảo đảm Gỗ Hợp pháp (TLAS) được xây dựng nhằm xác minh tính hợp pháp của gỗ. Trong khuôn khổ hiệp định VPA ký kết với Việt Nam, một cải cách quan trọng là các nhà nhập khẩu Việt Nam phải xác minh nguồn gốc gỗ nhập để tránh nhập phải gỗ bị khai thác hoặc buôn bán bất hợp pháp - đây là điều Việt Nam không đồng tình trong nhiều năm nhưng vẫn phải nhân nhượng ngay trước thời điểm ký tắt VPA vào tháng 05/2017. Khi hoàn toàn được đưa vào sử dụng, TLAS của Việt Nam sẽ cấp giấy phép FLEGT đi kèm với gỗ được xuất khẩu sang EU và chỉ các sản phẩm gỗ được cấp phép mới được Việt Nam xuất khẩu sang EU.

Gỗ được cấp phép FLEGT được coi là đáp ứng các yêu cầu của EUTR - đạo luật chống khai thác gỗ trái phép hàng đầu của châu Âu nhằm bảo đảm không cho bất kỳ loại gỗ nào có nguy cơ là gỗ bất hợp pháp đi vào thị trường châu Âu. Các nhà khai thác EU đưa gỗ được cấp phép FLEGT vào thị trường không cần phải thực hiện bất kỳ rà soát đặc biệt nào để bảo đảm gỗ của họ có xuất xứ từ một nguồn hợp pháp.

Luật nhập khẩu gỗ của Việt Nam sẽ chỉ định các nhóm nguy cơ cho các loài khác nhau, quốc gia xuất xứ và các công ty riêng biệt. Tối thiểu, EIA đề xuất rằng Việt Nam cần phân loại tất cả các hoạt động nhập khẩu gỗ từ Cam-pu-chia và toàn bộ chuỗi cung ứng bao gồm các công ty (kể cả các công ty nhà nước của Việt Nam) liên quan tới hoạt động buôn bán này⁵⁶ là có nguy cơ cao.

Việt Nam đã tham gia vào việc buôn bán gỗ bất hợp pháp từ các nước láng giềng gồm Lào và Cam-pu-chia trong nhiều năm. Các công ty Việt Nam, với sự hỗ trợ của Chính phủ, quân đội và hải quan Việt Nam, đã thường xuyên khởi xướng việc khai thác gỗ tại các nước láng giềng này như trường hợp khai thác gỗ tại Vườn Quốc gia Virachey được trình bày trong báo cáo này. Các công ty nhà nước cũng

nằm trong số những công ty có liên quan. Dù các công ty Việt Nam không trực tiếp chịu trách nhiệm cho việc khởi xướng hoạt động khai thác gỗ, nhưng chính nhu cầu về gỗ của họ đã trở thành động lực đằng sau nạn khai thác gỗ bất hợp pháp.

Các quan chức Việt Nam đã tạo điều kiện cho các đầu nậu Việt Nam lách luật Cam-pu-chia khi cho phép gỗ đi vào Việt Nam qua các điểm mở biên giới không chính thức nhằm tránh bị kiểm tra và đóng thuế tại Cam-pu-chia. Các cán bộ hải quan của Việt Nam đã hợp pháp hoá số gỗ này vào nền kinh tế Việt Nam bất chấp bằng chứng rõ ràng về việc khai thác và xuất khẩu bất hợp pháp. Trong trường hợp số gỗ này không được hợp pháp hoá, các cán bộ hải quan này lại “nhắm mắt làm ngơ” trước lượng gỗ khổng lồ bị buôn lậu vào Việt Nam - nếu không phải là trực tiếp thu lợi từ hoạt động buôn bán này.

Hiện trạng ở Việt Nam rõ ràng không thể cùng tồn tại với một VPA có hiệu lực. Việc không tôn trọng luật pháp của các nước láng giềng một cách có hệ thống và tình trạng tham nhũng tràn lan, hiện nhiên của các cán bộ mà sẽ đi đầu trong việc thực thi luật nhập khẩu gỗ mới của Việt Nam - cũng là trọng tâm của VPA - đã làm dấy lên mối nghi ngờ nghiêm trọng về khả năng của Việt Nam trong việc bảo đảm tuân thủ các điều luật này.

Để có thể xây dựng được một hệ thống TLAS hoạt động hiệu quả, Việt Nam cần đảm bảo được rằng gỗ bất hợp pháp không còn đi vào nền kinh tế quốc gia. Với việc ký tắt VPA, Việt Nam hiện đã cam kết tích cực tăng cường kiểm soát các mặt hàng nhập khẩu có nguồn gốc bất hợp pháp và bảo đảm triển khai một hệ thống vững chắc và mạnh mẽ qua các cuộc đàm phán với EU. EU không được chấp nhận giấy phép FLEGT từ Việt Nam cho đến khi quốc gia này có thể chứng minh được rằng họ không chỉ thông qua các điều luật mới mà còn thực thi một cách hiệu quả các điều luật này. Việc không đáp ứng được điều đó sẽ làm suy yếu đáng kể toàn bộ quy trình FLEGT VPA và dấy lên nghi ngờ về khả năng của Việt Nam trong việc giải quyết các vấn đề quản trị lâm sản, đồng thời làm “xói mòn” sự tín nhiệm của khách hàng EU đối với các sản phẩm có giấy phép xuất xứ từ các quốc gia khác.

Đề xuất

Đối với Chính phủ Việt Nam

- Tuyên bố công khai những biện pháp mà Chính phủ Việt Nam sẽ thực hiện ngay lập tức nhằm ngăn chặn việc nhập khẩu gỗ trái phép từ Cam-pu-chia tiếp diễn
- Chia sẻ các hồ sơ hải quan Việt Nam chính thống về việc nhập khẩu gỗ và các sản phẩm từ gỗ từ Cam-pu-chia với Chính phủ nước này một cách chính thức và minh bạch nhằm cho phép việc thực thi pháp luật hiệu quả tại Cam-pu-chia
- Công khai báo cáo tiến độ về việc xây dựng điều luật mới nhằm giải quyết nạn nhập khẩu gỗ bất hợp pháp như đã cam kết trong các văn bản và phụ lục của VPA đã được ký tắt vào tháng 5/2017.
- Đảm bảo rằng các nội dung pháp chế về nhập khẩu gỗ bất hợp pháp nêu trong văn kiện VPA có điều khoản rõ ràng về nghiêm cấm nhập khẩu gỗ bất hợp pháp và phải có quy định chặt chẽ để xác minh nguồn gốc gỗ
- Đăng ký các công ty có tên trong Phụ lục 1 và 2 (trang tiếp theo) vào Nhóm 2 (nguy cơ cao) trong Hệ thống Phân loại Tổ chức (OCS) như được trình bày trong bảng 2 Phụ lục V của VPA (Hệ thống Bảo đảm Gỗ Hợp pháp Việt Nam, hay VNTLAS)
- Điều tra và truy tố nạn câu kết và tham nhũng giữa các quan chức Việt Nam và các đầu nậu buôn gỗ - chính tình trạng này đã tạo động lực và điều kiện cho hoạt động khai thác gỗ trái phép ở Cam-pu-chia và hợp pháp hoá các lô hàng gỗ lậu được chuyển vào Việt Nam, đồng thời công khai kết quả điều tra và truy tố
- Bảo đảm rằng các cán bộ kiểm lâm và hải quan liên quan tới hoạt động buôn bán trái phép gỗ từ Cam-pu-chia sang Việt Nam hiện nay không được thực hiện các nhiệm vụ trong việc triển khai các chức năng trọng tâm của mục 6.3.7 “Gỗ nhập khẩu (Điểm kiểm soát tới hạn 1g)” trong Hệ thống Bảo đảm Gỗ Hợp pháp của Việt Nam (VNTLAS) như được nêu trong Phụ lục V của VPA.

Đối với Ủy ban châu Âu

- Tiếp tục làm việc với Việt Nam thông qua quy trình VPA để bảo đảm Việt Nam xây dựng được một Hệ thống Bảo đảm Gỗ Hợp pháp (TLAS) mạnh mẽ và phù hợp với mục đích, tương ứng với các đề xuất cho Việt Nam nêu trên
- Từ chối đồng ý cấp phép FLEGT đối với hàng hoá xuất khẩu của Việt Nam sang EU cho đến khi Việt Nam đảm bảo chắc chắn gỗ bị khai thác và/hoặc buôn bán trái phép không xâm nhập được vào lãnh thổ, bất kể gỗ đó có được nhập khẩu vào thị trường EU hay không
- Bảo đảm các vụ vi phạm Quy chế EUTR tập trung vào chuỗi cung ứng từ Việt Nam được truy tố, bao gồm các vụ việc mà EIA đã đệ trình tại Ý.

Đối với Chính phủ Cam-pu-chia

- Thông báo cho Việt Nam rằng đã đóng cửa biên giới đối với hoạt động buôn bán gỗ và yêu cầu Việt Nam ngừng chấp nhận gỗ từ Cam-pu-chia và chia sẻ hồ sơ nhập khẩu cũng như tên của các nhà xuất khẩu trong giai đoạn 2016-2018
- Ra chỉ thị cho tất cả các đồn biên phòng tại Cam-pu-chia thực thi các lệnh cấm xuất khẩu gỗ
- Thu hồi tất cả Đất Tô nhượng Kinh tế trong các khu bảo tồn, bao gồm Khu bảo tồn động vật hoang dã Phnom Prich
- Thu hồi vĩnh viễn tất cả các khu đất được cấp phép khai thác gỗ trong khu vực Đập Thủy điện Hạ Sesan 2
- Điều tra nạn tham nhũng liên quan đến đồn Cảnh sát Biên phòng 203, chỉ huy cảnh sát quân đội tỉnh Rattanakiri, ông Kim Rasmey và Thống đốc tỉnh Rattanakiri, ông Thang Savon.

56. Lists of Cambodian and Vietnamese companies identified by EIA to be involved are attached as an annexes 1 & 2 to this report

Phụ lục 1

Các công ty Cam-pu chia có nguy cơ tham gia vào hoạt động buôn bán gỗ bất hợp pháp từ Cam-pu chia sang Việt Nam

(Dữ liệu từ các cuộc điều tra thực địa và dữ liệu từ tờ khai hải quan nhập khẩu mà các nhà nhập khẩu Việt Nam nộp cho Hải quan Việt Nam, trình bày chi tiết từng lần nhập khẩu HS4403 và HS4407 vào Việt Nam từ tháng 1/2016 đến tháng 3/2018, do Export Genius cung cấp - <https://www.exportgenius.in> - tháng 9/2016 đến tháng 10/2017). EIA đề xuất rằng, ngay khi điều luật về gỗ nhập khẩu mà Việt Nam hiện đang xây dựng có hiệu lực, Chính phủ Việt Nam cần phân loại các công ty dưới đây vào Nhóm 2 (“nguy cơ cao”) trong Hệ thống Phân loại Tổ chức (OCS) được đề xuất như trình bày ở bảng 2 của VNTLAS được nêu trong Phụ lục V của VPA⁵⁷.

Company Name
A.L.A.M.D INTERNATIONAL CORP
ANG AND ASSOCIATES LAWYERS CO., LTD. (អង្គអនេ អាសូស៊ីអតេ ឡឃី ខូ អិលធីឌី) oc
ANGKOR PLYWOOD CO., LTD. (អង្ករ ផលាយូក ខូ អិលធីឌី) oc
ASIA LTPS CO., LTD
BAYON APHIVATH KAKSEKAM CO., LTD. (ហយ៉ន អភិវឌ្ឍន៍ កសិកម្ម) oc
BICH QUYNH CO - Kratie CO., LTD
BRIGHTWAY FUNITURE CO., LTD
CHENG BO YING CO.,LTD
CHHUN RAT CO.,LTD
CHOM ROEUN INVESTMENT GROUP CO.LTD
CONG TY MEAS RITTHIKRUP
CONG TY MONG HEN
CONG TY TNHH DAU TU MAKINAVY
COOPERATION DEVELOP ORGANIZATION (CDO)
CPDCI INTERNATIONAL CO., LTD
CV SUNLIGHT JS CO., LTD. (ស៊ី សាន់ឡឺថៃ ជេសេ ឯ.ក) oc
CYPRESS.SUNADAYA CO., LTD.
D.T.C GROUP CO.,LTD
DAI CHE IMPORT EXPORT CO.,LTD
DANG NARITH DEVELOPMENT CAMBODIA INTERNATIONAL INVESTMENT
DARIN CONSTRUCTION.CO NY., LTD
DR DEVELOPMENT CO., LTD
EAST ASIA COMMODITIES PVT LTD
ELEVATOR COMPANY SROs KHANTEY CO., LTD
ENG HENG INVESTMENT CO.,LTD
EXPOPT rookie LONG IMPORT COMPANY LIMITED
EXPORT - IMPORT CO HENG SOKNGUN.,LTD
EXPORT IMPORT NEANG CO.,LTD POV
EXPORT IMPORT POV Neang Co.,Ltd
EXPORT IMPORT TRADE CO THARY., LTD.
FIRST PRO SOLUTION CO.LMT (CAMPUCHIA)
FVC ROYAL GROUP CO LTD
GLOBAL PUBLIC VISION TRADING CO.,LTD
GOLD JMGC CORPORATION

GREAT FIELD (CAMBODIA) INTERNATIONAL LIMITED
GREEN WOOD CO., LTD
HA GIA APHIVATH CAOUTCHOU C.,LTD
HANH HUU CO.,LTD
HANH ORGANIC., LTD
HE SOMSY
HENG DEVELOPMENT CO., LTD
HENG SOKNGUN IMPORT-EXPORT CO.,LTD
INTERNATIONAL INVESTMENT CO KRYSTAL MAXX., LTD
INVESTMENT DEVELOPMENT CO SAMAKI CORPRATION., LTD
INVESTMENT DEVELOPMENT CO ZHAI JIAN PU., LTD
INVESTMENT GROUP CO.LTD constellation ROEUN
JIAN PU ZHAI INVESTMENT DEVELOPMENT CO., LTD
K. CHANTHAN TRADING CO., LTD
KHOEUY SIN CO., LTD
KIM BUN HENG LIMITED COMPANY
KONG HENG TANAS CO., LTD. IMPORT EXPORT (គង់ ហងេ តាណាៈ អាហវីណ នីហវីណ) oc
KONG LAYHENG INVESTMENT IMPORT EXPORT CO., LTD
LAYHENG KONG INVESTMENT IMPORT - EXPORT CO., LTD.
LENG CHENG XPORT(CAMBODIA) CO.,LTD
LTPS ASIA CO., LTD
MAXXINOI CAM INTERNATIONAL CO.,LTD
MAXX KRYSTAL INTERNATIONAL INVESTMENT CO., LTD
MEGASTAR INVESTMENT & FORESTRY DEVELOPMENT CO.,LTD
MORK SOKHOEUN IMPORT-EXPORT CO.,LTD
NEAM THEARITH TRANSPORT CO.,LTD
NEFS FURNITURE (CAMBODIA) CO., LTD
NEANG POV IMPORT - EXPORT CO., LTD
NEWLINE CAM PTY LTD
NEW YORK IMPORT EXPORT CO., LTD. oc
NY DARIN CONSTRUCTION.CO.,LTD
PHAT SOK CHEA TRADING DEVELOPMENT CO.,LTD
PICH RITHSEY CO., LTD. (ពិជេ ប៊ុនធីសី) oc
PSKV CONSTRUCTION CO.,LTD
PU JIAN INVESTMENT DEVELOPMENT CO Zhai., LTD
PUBLIC GLOBAL VISION TRADING CO., LTD
QIANG SHENG HUA DA (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD
ROUGIER AFRIQUE INTERNATIONAL
SAMAKI INVESTMENT DEVELOPMENT CORPRATION CO., LTD
SARKOR RUBBER CO.,LTD
SENG MONY MONEY CO., LTD (សងេ មុន្ទនី ម៉ាន់នី ឯ.ក) oc
SHAOXING XIANGLU KNITING WEAVING GARMENT CO.,LTD
SIN KHOEUY CO., LTD
SOK HENG STORES CO., LTD
SOK PHAT TRADING DEVELOPMENT CO CHEA., LTD
SOKCHAMROEUN COMPANY CO.LTD
SOKHA HAI IMPORT EXPORT CO., LTD.
STARWEB RESOURCES LIMITED

57. Phụ lục V Hiệp định Đối tác Tự nguyện giữa Liên minh châu Âu (EU) và nước Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam về Thực thi Lâm luật, Quản trị Rừng và Thương mại Lâm sản, được Việt Nam và EU ký tắt vào ngày 11 tháng 5 năm 2017, và có thể truy cập tại địa chỉ:

TAN BINH LONG IMPORT EXPORT CO., LTD .cc
THANG SROS KHANTEY COMPANY CO., LTD
THARY TRADE IMPORT EXPORT CO., LTD. (ថារី ពាណិជ្ជ នីហ៍រណ អាហ៍រណ) .cc
THE SUM NOMER CORP LTD
THREE TRADE IMPORT - EXPORT CO. LTD
T.N.H.H BICH QUYNH-KRATIE CO., LTD .cc
V.D.CAM IMPORT EXPORT CO.,LTD
V.ENERGY LOGISTICS CO., LTD. (វី.អេនឺស៊ី ឡូជីស្ទិក) .cc
WOOD INNOVATION & IMPORT EXPORT CO,LTD
XFREE CROPS CO.,LTD
ZHEJIANG DONGYUAN IMPORT & EXPORT CORPORATION LIMITED

Phụ lục 2

Các công ty Việt Nam được cho là có nguy cơ tham gia vào hoạt động nhập khẩu gỗ từ Cam-pu-chia vào Việt Nam

(Dữ liệu từ các cuộc điều tra thực địa và tờ khai hải quan nhập khẩu mà các nhà nhập khẩu Việt Nam nộp cho Hải quan Việt Nam, trình bày chi tiết từng lần nhập khẩu HS4403 và HS4407 vào Việt Nam từ tháng 1/2016 đến tháng 3/2018, do Export Genius cung cấp - <https://www.exportgenius.in> - tháng 9/2016 đến tháng 10/2017). EIA đề xuất rằng, ngay khi điều luật về gỗ nhập khẩu mà Việt Nam hiện đang xây dựng có hiệu lực, Chính phủ Việt Nam cần phân loại các công ty dưới đây vào Nhóm 2 (“nguy cơ cao”) trong Hệ thống Phân loại Tổ chức (OCS) được đề xuất như trình bày ở bảng 2 của VNTLAS được nêu trong Phụ lục V của VPA

Company code	Company name (and other known names)	
0101632125	Công Ty Cổ Phần Quốc Huy CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI VẬN TẢI SƠN TÙNG PHÁT	310546857 Công Ty TNHH Một Thành Viên Phú Thiên Quán 310645287 Công Ty TNHH Một Thành Viên Vũ Thái Dương
201852526	TÙNG PHÁT	311221587 Công Ty TNHH Giao Nhận Vận Tải Thiên Minh Phát Co. Freight Thien Minh Phat Thien Minh Phat Transport Company Limited
301922488	Cty Cổ Phần Go Sa Co	
302418379	Công Ty Cổ Phần Thái Bình Thai Binh Joint Stock Company	311354629 CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN TÂN PHÚC THỊNH
302537979	Công Ty TNHH Đầu Tư Xây Dựng Dịch Vụ Thương Mại Sản Xuất Xuất Nhập Khẩu Hồng Phước	311941225 Công Ty TNHH Thương Mại Dịch Vụ Xuất Nhập Khẩu Phương Thúy
303390503	Công Ty TNHH Xuất Nhập Khẩu Sang Trọng Deluxe Import Export Co., Ltd Export Company Limited Deluxe IMPORT EXPORT COMPANY LIMITED DELUXE	312108979 Công Ty TNHH Sản Xuất Thương Mại Dịch Vụ Xuất Nhập Khẩu Tân Thái Ngọc 312169918 Công Ty TNHH Sản Xuất Thương Mại Xuất Nhập Khẩu Vina Wood
304045362	Công Ty TNHH Thiên Lộc	312170920 Công Ty TNHH Xuất Nhập Khẩu Quốc Tế Thịnh Phát
304314287	Tinh Phuong Trading Co., Ltd Tinh Trading Co. Four Methods Cty TNHH Thương Mại Công Nghệ Chiến Thắng	312237357 Công Ty TNHH Thương Mại Dịch Vụ Hoàng Dương Sài Gòn
305169314	Công Ty TNHH Dịch Vụ Thương Mại Bích Quỳnh	312359274 Công Ty TNHH Một Thành Viên Xuất Nhập Khẩu Phương Thủy Company Limited Import Export Phuong Thuy Phuong Thuy Import Export Co., Ltd
305228111		312715042 Công Ty TNHH Thương Mại Đại Quốc Khánh
305485239	Công Ty TNHH Xuất Nhập Khẩu Gỗ Việt Mỹ IMPORT EXPORT CO., VIETNAM AMERICAN WOOD Ltd Vietnamese American Import Export Wood Viet My Timber Import Export Company Limited	312964070 Công Ty TNHH Sản Xuất Kinh Doanh Thương Mại Dịch Vụ Lê Vũ
309247436	Công Ty TNHH Hoàng Phú Long	313024873 Công Ty TNHH Lộc Thiện
309259375	Công Ty TNHH Thương Mại Đỗ Khoa	313134160 Công Ty TNHH Thương Mại Sản Xuất Xuất Nhập Khẩu Nguyễn Lê
309560504	Công Ty TNHH Sản Xuất - Xây Dựng- Thương Mại Dịch Vụ Đồng Tiến	313141520 Công Ty TNHH Vật Liệu Xây Dựng Thiên Phú Lộc Co. Building Materials Thien Phu Loc Thien Phu Loc Building Materials Co., Ltd
309576399	Công Ty TNHH Sản Xuất - Thương Mại - Dịch Vụ - Giao Nhận - Xuất Nhập Khẩu Quang Minh MANUFACTURING COMPANY LIMITED - TRADING - SERVICE - FORWARDERS - EXPORT IMPORT QUANG MINH Quang Minh Trade - Service - Import - Export Co., Ltd	313373842 Công Ty Cổ Phần Thương Mại & Xuất Nhập Khẩu Thiên Hùng Phúc Công Ty Cổ Phần Xuất Nhập Khẩu Casa Casa Import Export Joint Stock Company CORPORATION IMPORT EXPORT CASA
309586171	Công Ty TNHH Tiếp Vận Tân Quốc	313477665 Công Ty TNHH Vận Tải Quốc Tế Tuấn Phong
309758945	Anh Duc Trading Import Export Co., Ltd COMPANY LIMITED UK TRADE EXPORT IMPORT GERMANY Công Ty TNHH Thương Mại Xuất Nhập Khẩu Anh Đức	313568538 Công Ty TNHH Thương Mại Dịch Vụ Và Xuất Nhập Khẩu Tùng Lâm Company Limited Trading Service Import Export And Tung Lam Tung Lam Trade And Service Import Export Co., Ltd Tung Lam Trading And Import Export Co., Ltd
310502560	Công Ty TNHH Sản Xuất Và Kinh Doanh Tổng Hợp Quốc Tế Năm Sao Five Star International Manufacturing And Trading Co., Ltd	314087428 CÔNG TY TNHH SẢN XUẤT THƯƠNG MẠI XUẤT NHẬP KHẨU THỦY ANH Company Limited Production Trading Import Export Thuy Anh VIETNAM BRIEFS TRADING COMPANY LIMITED

58. Annex V to the Voluntary Partnership Agreement between the European Union and the Socialist Republic of Vietnam on Forest Law Enforcement, Governance and Trade, as initialised by Vietnam and the EU on 11 May 2017, and assessed at: http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/11_05_2017_EU_Vietnam_VPA.pdf

314119373	CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI DỊCH VỤ XUẤT NHẬP KHẨU PHÚC HƯNG VIỆT SG Company Limited Trading Service Import Export revival VIET SG VIET PHAT PHAT TRADING SERVICE CO., LTD. VIET PHONG HUNG VIETNAM TRADING SERVICE CO., LTD
314119373	VIET PHAT HONG PHAT TRADING SERVICE CO., LTD
314289632	CÔNG TY TNHH DỊCH VỤ SẢN XUẤT XUẤT NHẬP KHẨU TRƯỜNG PHÁT
314460946	CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI DỊCH VỤ THOẠI NGUYỄN
401215651	Công Ty TNHH Một Thành Viên Sản Xuất & Thương Mại Phúc Hưng Việt
1400519144	Công Ty TNHH Thành Phước
1401604988	Công Ty TNHH Một Thành Viên Tiền Quốc Thái
1402033617	Vũ Bằng Giang
1402034628	Ngọc Thai Wood Products Enterprise Business TN Wood Ngọc Thai
1402052659	CÔNG TY TNHH XUẤT NHẬP KHẨU PHAN ANH ĐỒNG THÁP Import and Export Co., Ltd. Dong Thap PHAN ANH PHAN ANH TRADING CO., LTD
1402069444	CÔNG TY TNHH CỬA XE GỖ ANH VINH
1601961881	Công Ty TNHH Tm-Dv Thanh Dũng Châu Đốc
1601971304	Công Ty CP Thương Mại Dịch Vụ Xuất Nhập Khẩu Acacia Wood
1602010550	Doanh Nghiệp TN Trang Trí Nội Thất Kim Thảo
1602036083	VIETNAM SECURITY SERVICE CO., LTD
1602047448	CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN TM & SX QUANG THẢO
1701361528	Công Ty TNHH Trung Linh TRUNG LINH COMPANY LIMITED
1701973545	Doanh Nghiệp Tư Nhân Chế Biến Xuất Nhập Khẩu Gỗ Đại Lâm
1702019363	Limited liability company Anshun Kien Giang
1702027396	Doanh Nghiệp Tư Nhân Huỳnh Lộc Thọ
2300884579	Công Ty TNHH Biển Đông Dương 68
2700267228	Công Ty TNHH Xuất Nhập Khẩu Tài Anh
3001791423	CÔNG TY TNHH DỊCH VỤ ĐỨC HUY HOÀNG Business TN Hoang Duc Huy DANG HUY HOANG SERVICE CO., LTD DUY HUY HOANG SERVICE CO., LTD Services Molding Company Limited Huy Hoang
3100478116	Công Ty TNHH Một Thành Viên Hưng Vượng
3502268694	Công Ty TNHH Thương Mại-Dịch Vụ-Xuất Nhập Khẩu Thiên Lâm Hải COMPANY LIMITED TRADING SERVICE IMPORT EXPORT THIEN-LINHAI Thien Lam Hai Trading - Service - Import - Export Co., Ltd
3602495041	CÔNG TY TNHH HUỆ NHÀN PUBLIC COMPANY LIMITED Hueđ

3602993142	Công Ty TNHH Một Thành Viên Chương Phát
3700303157	Công ty TNHH Hiệp Thành
3700380056	Công Ty TNHH Dịch Vụ Thương Mại Tổng Hợp Hưng Hoàng
3700709037	Công Ty TNHH Chế Biến Gỗ Hải Thành Hai Thanh Wood Processing Co., Ltd LTD HAI THANH WOOD PROCESSING Wood Processing Co. Haicheng
3701015049	Công ty TNHH Gỗ Tân Vĩnh Nghĩa Tan Vinh Nghia Wood Co., Ltdđ TIMBER CO. LTD. TAN VINH NGHIA
3800445701	Công Ty TNHH Một Thành Viên Thương Mại Xuất Nhập Khẩu Thủy Hằng Company Limited Trading Import Export Thuy Hang Thuy Hang Trading Import Export Company Limited
3800552358	Doanh Nghiệp Tư Nhân Đại Phúc Thành
3801021977	Công Ty TNHH Thịnh Phát Bp PUBLIC COMPANY LIMITED Aquarium
3801145669	NHI COMPANY LIMITED TRADING - IMPORT EXPORT TAN HUNG
3900365312	Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Thương Mại - Xuất Nhập Khẩu Tân Hưng Company Limited Trade - Export Import Tan Hung
3900365312	Tan Hung Export-Import Trade Co., Ltd Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Một Thành Viên Thương Mại-Dịch Vụ-Xuất Nhập Khẩu P&Đ Company Limited A Member Trading Services-export and import P & A P & D Import-Export Trade Co., Ltd
3900620058	Doanh Nghiệp Tư Nhân Bảo Toàn Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Một Thành Viên Thương Mại-Dịch Vụ-Xuất Nhập Khẩu P&Đ Company Limited A Member Trading Services-export and import P & A P & D Import-Export Trade Co., Ltd
3900770857	Doanh Nghiệp Tư Nhân Bảo Toàn Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Một Thành Viên Thương Mại-Dịch Vụ-Xuất Nhập Khẩu Dương Phát
3901120033	Doanh Nghiệp Tư Nhân Quốc Toàn Thăng
3901161181	Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Đặng Kiều Vy COMPANY LIMITED KIEU VY DANG Dang Kieu Vy Company Limited
3901163894	Công Ty TNHH Một Thành Viên Thương Mại Xuất Nhập Khẩu Gỗ Lê Hiền Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Một Thành Viên Tâm Hồng Diệp COMPANY LIMITED A MEMBER TAM HONG DIEP
3901171535	Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Thương Mại Dịch Vụ Xuất Nhập Khẩu Dương Phát
3901180522	Công Ty TNHH Một Thành Viên Xuất Nhập Khẩu Gỗ Hùng Lộc Phát Hung Phat Timber Import Export Company Limited
3901184566	Công Ty TNHH Một Thành Viên Xuất Nhập Khẩu Gỗ Hùng Lộc Phát Hung Phat Timber Import Export Company Limited
3901190792	Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Quỳnh Anh Khoa
3901192849	Công Ty TNHH Một Thành Viên Xuất Nhập Khẩu Gỗ Khánh Vinh Công Ty TNHH Một Thành Viên Lộc Sông Bé
3901194902	Công Ty TNHH Một Thành Viên Nông Sản Hồng Thiên Phát
3901199876	Công Ty TNHH Một Thành Viên Nông Sản Hồng Thiên Phát
3901200715	Công Ty Cổ Phần Sản Xuất Thương Mại Dịch Vụ ấN Trà CORPORATION SERVICE TRADING PRODUCTION PRINTING TEA

3901202014	Công Ty TNHH Mtv Hùng Thành Danh
3901204879	Công Ty TNHH Mtv Hùng Hùng Anh Công Ty TNHH Một Thành Viên Sang Thuận Anh
3901205287	Công Ty TNHH Mtv Xnk Gỗ Nguyễn Gia
3901205632	Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Nguyễn Minh Uyên
3901209588	Nguyen Minh Uyen Limited Liability Company
3901210142	Công Ty TNHH Mtv Tm-Dv-Xnk Thiên Thiên Lạc Company Limited Import Export Service Tm Lac Thien Thien Thien Thien Lac Tm-Dv-Xnk Company Limited
3901215905	Công Ty TNHH Mtv Xnk Nông Lâm Sản Mekong
3901217331	Công Ty TNHH Mtv Thanh Phú Lan
3901221673	Doanh Nghiệp TN Khánh Ngọc Nguyễn Khanh Ngoc Nguyen Enterprise KHANH NGOC NGUYEN BUSINESS TN Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn Thương Mại Thái Phúc Hưng
3901223092	Công Ty TNHH Mtv Gỗ Phúc Anh Phuc Anh Wood Co., Ltd
3901224794	Công Ty TNHH Mtv Gỗ Phúc Anh Phuc Anh Wood Co., Ltd
3901226752	Công Ty TNHH Vy Bảo Anh
3901256891	CÔNG TY TNHH HẬU TÂN HƯNG
4101460346	Công Ty TNHH Dịch Vụ Thương Mại Xuất Nhập Khẩu An Vinh An Vinh Trading Import Export Service Co., Ltd
4201577972	Công Ty TNHH Dịch Vụ Hải Hoàng Phát Công Ty TNHH Kinh Doanh Xuất Nhập Khẩu Phúc Thịnh
4400966701	Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn 30-4 Gia Lai 30-4 Gia Lai Limited Liability Company
5900188152	Công ty cổ phần nông lâm nghiệp và xd. công trình Gia Lai Agro-Forestry Joint Stock Company project Gia Lai
5900189276	Company shares of agriculture and forestry and xd. works Gia Lai
5900233091	Công Ty Cổ Phần Kinh Doanh Và Phát Triển Miền Núi Gia Lai Corporation Business And Development Gia Lai Mountain CORPORATION BUSINESS AND THE MOUNTAIN DEVELOPMENT GIA LAI Gia Lai Mountain Trading and Development Joint Stock Company
5900292957	Công Ty Cổ Phần Thương Mại Tây Gia Lai Tay Gia Lai Trading Joint Stock Company Trading Corporation West Gia Lai
5900309368	Công Ty Cổ Phần Lâm Nghiệp và Xây Dựng An Khê
5900392711	Công ty TNHH MTV Công Thăng Gia Lai Cong Lai Limited Company Gia Lai
5900392870	Công Ty TNHH Nguyễn Trung Nguyen Trung Company Limited
5900422395	Công Ty TNHH Phước Thăng Gia Lai Phuoc Thang Gia Lai Co., Ltd
5900422444	Công Ty TNHH Một Thành Viên Trang Đức Trang Duc Company Limited Trang Duc One Member Co. Ltd

5900479994	Doanh Nghiệp Tư Nhân Hiếu Phát Hieu Phat Private Enterprise
5900481506	Công Ty TNHH Một Thành Viên Bảo Hoàng Bao Hoang Company Limited
5900505450	Công Ty TNHH Một Thành Viên Vân Tiến ONE MEMBER LIMITED COMPANY VAN TIEN Van Tien Company Limited
5900514310	Công Ty TNHH Sơn Đồng Shandong Company Limited
5900521727	Công Ty TNHH Một Thành Viên Đại Thăng
5900781965	Limited Liability Company 10b Công Ty TNHH Một Thành Viên Nguyễn Hiệu Gia Lai COMPANY LIMITED NGUYEN GIA LAI PERFORMANCE
5900961397	Nguyen Trai Gia Lai One Member Co., Ltd Công Ty TNHH Một Thành Viên Nam Thanh Gia Lai Nam Thanh Gia Lai One Member Limited Liability Company
5901036931	Công Ty TNHH Thương Mại - Dịch Vụ Và Sản Xuất Cao Nguyên Cao Nguyen Trading - Service And Production Co., Ltd TRADING COMPANY LIMITED - SERVICE AND MANUFACTURING HIGHLANDS
6000664636	Công Ty Cổ Phần Xuất Nhập Khẩu Và Đầu Tư Kon Tum Corporation Import Export and Investment Kontum Kon Tum Import Export And Investment Joint Stock Company
6100190267	Công Ty Trách Nhiệm Hữu Hạn An Phước
6100202610	Doanh Nghiệp Tư Nhân Thanh Loan
6400066574	Doanh Nghiệp Tư Nhân Thúy Vân Private Enterprise Thuy Van Thuy Van Private Enterprise
6400142391	Doanh Nghiệp TN Thương Mại Hải Triều Đắk Nông Dak Nong Seafood Trade Enterprise
6400306321	Dak Nong Trading Enterprise TN Commerce Business Dak Nong Hai Trieu
400422373008	Chi Nhánh Công Ty Cổ Phần Vinafor Đà Nẵng - Xi Nghiệp Chế Biến Gỗ Vinafor Đà Nẵng
3501857746001	Branch of Asia-Pacific Construction and Transportation Joint Stock Company BRANCH CORPORATION BUILDING AND TRAFFIC ASIA-PACIFIC
5900521727001	Chi Nhánh Công Ty TNHH Một Thành Viên Đại Thăng Branch of Dai Thang Limited Liability Company Branch of Victory Limited Company THE COMPANY OF THANG THANG CORPORATION
6000467010001	Doanh Nghiệp Tư Nhân Phát Lợi - Chi Nhánh Gia Lai Loi Private Enterprise Development - Gia Lai Branch Phuc Loi Private Enterprise - Gia Lai Branch Pho Loi Private Enterprise - Gia Lai Branch

ENVIRONMENTAL
INVESTIGATION
AGENCY